

7

IV **Un sob**
SANT JORDI

dos mil IV
SANT JORDI

Sant Jordi 2004

CSB Consorci Sanitari de Barcelona

 IMAS
Institut Municipal
d'Assistència Sanitària

SANT JORDI 2004

núm. 7

23 d'abril de 2004

núm. 7

23 d'abril de 2004

Recepció d'originals:

Conxa Alférez i Miró
calferez@imas.imim.es

Coordinació editorial:

Comunicació i Atenció a l'Usuari

Agraiments:

A l'equip de nt Salut
Al Dr. Gelabert per cedir-nos les fotografies del seu arxiu

Impressió:

Gràfiques Coloma

*Aquest llibre ha estat realitzat
pels treballadors de l'IMAS*

Gràcies a tots

ET PENSO

Homenatge a
Miquel Martí i Pol

Ara mateix enfilo aquesta agulla amb el fil d'un propòsit que no dic i em poso a apedaçar. Cap dels prodigis que anunciaven taumaturgs insignes no s'ha complert, i els anys... passen de pressa.

De res a poc, i sempre amb vent de cara, quin llarg camí d'angoixa i de silencis. I som on som; més val saber-ho i dir-ho i assentar els peus a terra i proclamar-nos hereus d'un temps de dubtes i renúncies en que els sorolls ofeguen les paraules i amb molts miralls mig estrafem la vida.

De res no ens val l'enyor o la complanta ni el toc de displicent malenconia que ens posem per jersei o per corbata quan sortim al carrer. Tenim a penes el que tenim i prou: l'espai d'història concreta que ens pertoca, i un minúscul territori per viure-la. Posem-nos dempeus altra vegada i que se senti la veu de tots solemnement i clara. Cridem qui som i que tothom ho escolti. en acabat, que cadascú es vesteixi com bonament li plagui, i via fora!, que tot està per fer i tot és possible.

Des d'aquests mots molt tendrament et penso
mentre la tarda suaument declina.
Tots els colors proclamen vida nova
i jo la visc, i en tu se'm representa
sorprenentment vibrant i harmoniosa.
No tornaràs mai més, però perdures
en les coses i en mi de tal manera
que em costa imaginar-te absent per sempre.

Miquel, amics per sempre.

Índex

- 8 **Narrativa**
- 9 EL REPRODUCTOR DE CD
- 13 LA CUCA QUE EN SABIA UN GRA
MASSA
Gerard Colomar
Hospital del Mar
- 17 AJUDAR ALS ALTRES SEMPRE
PORTA AVANTATGES
Juan Antonio De los Cobos i Molina
IMIM
- 21 OMBÚ
J.A. Del Villar
Hospital del Mar
- 25 LOCURA
Marc Galante Navarro
Institut Psiquiàtric (iaPs)
- 27 LA MARCHA
Ana García Rico
Hospital del Mar
- 29 EL GENOMA HUMÀ, EL DELS
RATOLINS I EL DELS PORCS
Antoni Gelabert Mas
Hospital del Mar
- 33 FADA O BRUIXOT
Carmen-Rosa Gibernet i Pahisa
Hospital del Mar
- 35 EL SANTO PADRE
José Ángel Lamsfus Prieto
Hospital del Mar
- 39 CUATRO AÑOS NO ES NADA... (O
QUIZÁS SÍ)
R. Manzanera López
IMAS
- 45 AMOR ETERNO
Rosa Martínez Navarro
Centre Geriàtric (iaGs)
- 49 RODA DE PREMSA DEL NOU CON-
SELLER DE SANITAT. LA DESLOCA-
LITZACIÓ SANITÀRIA
Josep Planas i Domingo
Hospital de l'Esperança
- 53 POE
Albert Roquer Grau
Institut Psiquiàtric (iaPs)
- 63 NEGUIT D'UNA SINDICALISTA
Marta Ruiz Sanz
IMAS
- 65 EL VAMPIR NOVELL
Josep Tuyet Huch
Hospital de l'Esperança
- 71 MÁS ALLÁ DEL TERRORISMO: EL
ANTRAX: COMO METÁFORA
Oriol Valls Combelles
Hospital del Mar
- 79 BARCELONETA 1937
Jordi Varela
IMAS
- 84 **Poesia**
- 86 ¿QUIÉN SOY YO?
Eugènia Agualeles Navarro
Centre Geriàtric (iaGs)

87	A TERESA/GROCS/REFLEXIÓN
<i>Juan José Ballesteros</i>
Hospital de l'Esperança	108	DE LAS GUERRAS
<i>Ricardo López Bosque</i>
Hospital de l'Esperança
88	VETLLA PER MI
<i>Montserrat Carbonell Ortiz</i>
Institut Psiquiàtric (iaPs)	110	MAMA
		113	AMAR
89	LA MALALTA
<i>Mariaina Cerdà Esteve</i>
Hospital del Mar	114	MI FUERZA
<i>Rosa Martínez Navarro</i>
Centre Geriàtric (iaGs)
90	UTOPIA
<i>Isabel Coll</i>
Hospital de l'Esperança	116	I VAS NÉIXER
<i>Consol Méndez</i>
Hospital del Mar
92	VIURE CADA MOMENT	117	PASSA EL TEMPS
<i>Josefina Pi-Sunyer Peyrí</i>
Hospital del Mar
95	A L'AMIC TRIST		
96	CANT A LA LLIBERTAT
<i>Carme Freixas</i>
Institut d'atenció psiquiàtrica:
Salut Mental i Toxicomanies (iaPs)	118	INSTANTS DE VIDA... INSTANTS
DE POESIA
<i>Joan Riera</i>
UDIMAS
98	DILEMA
<i>Montserrat Galiana Paya</i>
Hospital del Mar	120	COLLITA PER AL VINT-I-TRES
D'ABRIL
<i>Andreu Segura</i>
CAP Barceloneta
100	LA IL·LUSIÓ
<i>Óscar García Algar</i>
Hospital del Mar	125	FLOR DE OTOÑO
		126	UN DRAC PEL CAMÍ
<i>Pepi Tudela</i>
Centre Geriàtric (iaGs)
102	UN BELLO SUEÑO		
103	A SARA (DE SU AMIGO EL
ESPANTAPÁJAROS)		
104	AGRADECIMIENTO		
106	LA GARRAPATA
<i>Cleofé García Ramírez</i>
Centre Geriàtric (iaGs)		

NARRATIVA

EL REPRODUCTOR DE CD

Gerard Colomar

Hospital del Mar

A todos los que fueron testigos impertérritos de los hechos acontecidos que seguidamente se narrarán.

Fue con ilusión que acudió a su domicilio, portando en sus brazos, cual tesoro deseado, cual princesa rescatada del castillo, la nueva minicadena de música recién adquirida con el remanente de la paga extra. Al fin podría escuchar a Álex Ubago, versión pirata para consumo propio, en Fantasía o realidad. Al fin iba a poder comprobar por sí mismo si dicho CD hacía referencia a la fantasía o por contra a la realidad, o si bien ambas eran reconciliables en la música y en la letra, ya que, habitualmente, no en la realidad.

Procedió al montaje de la cadena, montaje mini como era propio de las características técnicas del aparato y, una vez hubo acabado, colocó el CD pirata en la disquetera y, preparándose un whisky de malta con hielo se aposentó en el sofá de la sala de estar para asistir a la demostración fantástica de la realidad.

Tomó un sorbo del brebaje y esperó, suspirando, que empezara la música, cuando empezó a sentir un ziss-zass seguido de un silencio, que a su vez fue seguido de un ziss-zass, seguido de otro silencio, y a su vez éste de otro ziss-zass, seguido de otro silencio, que le hizo despertar de la sala de audición del Auditori en que creía estar aposentado y le hizo volver a la realidad del caso: me la han jugado, pensó, estos chinos me la han jugado con el disco pirata, a la par que se levantaba del asiento para verificar que el CD estaba bien colocado en su plato cuando vio, mediando otro ziss-zass, seguido de un silencio, un CD salir catapultado del reproductor de CD's en dirección al frente, lo que le hizo dirigir la mirada al suelo, ziss-zass,

silencio, y observar, atónito, cinco CD's en el suelo, ziss-zass, silencio, CD, lo que le obligó a agacharse para poder mantener la integridad de la yugular, ziss-zass...

El suelo de la sala de estar estaba en esos momentos recubierto de diversos CD's, ziss-zass, silencio, que se iban amontonando unos sobre otros a un ritmo de "dame tu aire", propio de Álex Ubago, pero algo menos que Álex Ubago de "¿qué pides tú?", ziss-zass, silencio, agachándose y protegiéndose la yugular, y otro CD en el suelo, y ya van diez, o doce, con una cadencia de un CD cada sesenta, setenta segundos...

Se levantó y retomando su postura eréctil por naturaleza procedió a tomar, con las oportunas precauciones -protección de yugular y carótida- contacto con el off-on del aparato para pararlo y cual no fue su sorpresa al comprobar que pese a accionar dicha tecla el reproductor de CD's seguía haciendo caso omiso a las instrucciones recibidas y proseguía con su ritmo de ziss-zass, silencio, cada sesenta, setenta segundos..., cual poseído por un virus MYDOOM o uno I LOVE YOU, o qué se yo.

Optó por desenchufar el aparato y su sorpresa fue en aumento a la vez que el ritmo ziss-zass, silencio, esta vez ya no tan propio de Álex Ubago sino de un rock, con la emisión correspondiente, rumbo al espacio sideral del consiguiente CD, que caía impasible sobre su predecesor, y ya van veinte, o treinta...

Pensó en tirar al suelo el ingenio pero dada su reciente adquisición creyó que no era oportuno, pues ni tan siquiera había timbrado la garantía por uno o dos años, ahora no recordaba, ziss-zass, silencio, agacharse, proteger la carótida, la yugular, la femoral, levantarse, poner esparadrapo en el lector de CD's, prueba evidente de su deformación profesional de persona dedicada a la sanidad, roto por el subsiguiente ziss-zass, silencio...

Silencio roto en un primer lugar por una llamada a un amigo "oye que acabo de comprar un reproductor de CD y ziss-zass, silencio, y me está llenando la sala de estar de CD's, y van cuarenta o cincuenta, no sabes de nadie que..." y mirando el reloj, las veintitrés horas cuarenta minutos, y al otro lado de la línea, "oye, no me fastidies que mañana tengo guardia..."

Y llamando a otra amiga, y a otro amigo, y al final optando por llamar a la policía, o a los bomberos, o a protección civil, o no, mejor no, que el CD es pirata y está prohibida su reproducción total o parcial, ziss-zass, silencio...

Y el reproductor de CD's haciendo sus funciones, optando por si llamar al chino del top manta de donde lo había adquirido o si al capo manta que seguro se encontraba en el casino donde existe una ratio de chinos por metros cuadrados superior a la de Hong-Kong, ziss-zass, silencio...

Pero antes de llamar era preciso saber si se trataba de un CD o de una CD, o de una variedad híbrida, o qué se yo del sistema reproductor del CD, sin olvidar que había adquirido un aparato que hace honor a su nombre, equipo reproductor Micro MC-UX-H10 CD, a su función, y a estas altas horas de la madrugada ya semisepultado, semienterrado por un ritmo ziss-zass, silencio, cada veinte, diez segundos, que no te permite protegerte la yugular ni la carótida porque hay que prevenir la femoral...

Y envuelto entre mil, dos mil CD's, ziss-zass, silencio, a una cadencia de uno cada dos segundos, sin saber si el hecho podía estar relacionado con el que el CD fuera pirata, especie de CD's a las que no se conocía un índice reproductor por encima de la media, ni tan siquiera mediando navegación rumbo a la Isla del tesoro, pero el caso es estar en estos momentos ya mismo sepultado y sin poder respirar, ziss-zass, silencio..., víctima del imparable avance de las nuevas tecnologías, del pirateo del nuevo milenio, del ziss-zass, silencio...

LA CUCA QUE EN SABIA UN GRA MASSA

Gerard Colomar

Hospital del Mar

D'ençà que va néixer, tota esquifida que se la veia, i ja deixava endevinar alguna característica congènita que la feia quelcom diferent dels seus companys i companyes, cucs i cuques de seda com ella, afanyats per aconseguir rosegat aquella tija, perquè encara quasi no hi havia ni tan sols fulles a la morera, en el moment en què varen néixer.

I aquesta diferència es feia palesa no per la seva presència, que no variava respecte a la dels seus companys de destí -esdevenir roba per als humans, ja foren xinesos o no-, sinó de la capacitat que tenia des d'aquell dia en què literalment havia sortit de l'ou per a procurar-se aliment. Capacitat que s'havia evidenciat quan ja des d'un primer moment havia dit, per poder fer-se un lloc a la branca des d'on poder menjar: "Perdó, em permet...", alhora que girava cua a qui li deixava passar, mentre obria ja la boca disposada a menjar mentre la resta de companys es quedaven bocabadats alabant la seva educació, com si aquesta fóra deguda a una institutriu anglesa o austríaca.

I tota aquesta delicadesa, pròpia del teixit al que donava origen la seva natura, anava adreçada a una sola finalitat, digna per si mateixa: accedir la primera, perquè, això s'ha de dir, els cucs i les cuques de seda es caracteritzen per la seva educació, al menjar que li permetria ser la millor i més maca de les cuques de seda de la temporada.

Però tot i les seves maneres educades els seus companys no deixaven de veure-la com un bitxo "raro". I això, ja era preocupant de per sí, perquè, en primer lloc, ja era una bitxa; en segon lloc els que així la qualificaven eren de segur germans de mare papallona; i en tercer lloc eren bitxos, tot i que no "raros".

Clar que això de ser "raro" o no, o estrany, com deia ella -la qual cosa, entre nosaltres, era una prova més de la seva raresa entre els seus, o estranyesa com deia ella-, és una cosa personal, i més si tenim en compte que per a ella, els "raros" eren tots els cucs que l'envoltaven.

En aquest punt el narrador es veu en la necessitat de precisar que l'esmentada cuca no era pas un plagi d'en Joan Salvador Cuc, que tingués el desig de defugir del seu destí de camisa de seda, de corbata de seda, de calça de seda, de sostenidor de seda, de pantaló de seda, de... seda, sinó que era una cuca que en podríem dir..."original". I aquesta originalitat no sabien pas els companys de destí sedós si derivava de la seva mare ovípara o de la seva capacitat de fer-se un lloc per a poder accedir la primera a la fulla de morera, fulla brillant entre totes, plena de nutrients, com li havia deixat dit la seva mare en abandonar el capoll proper al lloc en què havia nascut aquella primavera.

I el narrador es veu en la necessitat de dir de nou, amb una veu en off, que evidentment aquesta capacitat cuquera era congènita tota vegada que els germans de camada -que d'altres diran ouada- no en gaudien de la mateixa.

Però tot i així cal reconèixer que la raresa, o millor dit, la peculiaritat d'aquella cuca que en sabia massa, derivada no tan sols de la seva capacitat educativa per a fer-se sempre amb la millor fulla de morera, que posteriorment devorava al cap i a la fi amb els seus estris naturals, sense fer servei de cap mena de ganivet ni forquilla cuquera, no es va fer palesa fins el moment en què es va veure en la necessitat de respectar les seves normes genètiques que disposaven que per a esdevenir papallona i poder posteriorment posar ous per a la posteritat -que els humans anomenem fer altres camises de seda- calia fer un capoll tancant-se endins.

I va ser aquí, en el moment de fer el capoll, que sabia com fer-lo, amb més facilitat que un LEGO per a papallones o un DUPLO per a papallones petites, que es va fer evident la seva diferència, tota vegada que enlloc de tancar-se endintre, el feia des de fora, tot mirant com li quedava el capoll

que anava fent, com si estigués posseïda d'una maledicció claustròbica, que no li permetia tancar-se endins de la seva obra, i més aviat com si semblés un híbrid de cuc de seda i aranya, que també sap teixir i queda fora de la seva obra tèxtil.

I tot això amb les inevitables preguntes de les seves companyes, cuques com ella, que li preguntaven a quina mena de revista havia vist aquell disseny de capoll, si a "Tot cuc" o a "Cuqueta", publicacions adreçades als cucs que ensenyaven les tendències de la temporada, a la qual cosa ella, com a cuca de seda es veia en la necessitat de dir que era per que el cos així li ho demanava, esperant que vingués un caçador de cervells de cucs a contractar-la, o un enginyer genètic a patentar el seu genoma.

I va ser així com va dur a terme un gran capoll que totes les seves companyes i companys de promoció, és a dir, de naixement, no deixaven d'admirar engelosits.

I així va anar avançant la temporada dels cucs, de tal manera que quan es va voler adonar es va trobar sola fora del seu capoll, mentre totes les seves companyes i companys romanien tancades i tancats a dins dels seus capolls respectius, no se sap si meditant o descansant per a la propera etapa metamorfofísica de papallona.

I en passar els dies es va veure de cop i volta envoltada de papallones blanques que es buscaven entre elles, i no en volien saber res d'ella, ignorant-la com a cuca que era, com si mai no haguessin menjat a la mateixa fulla.

I quan les ara papallones es van emparentar i ella es va quedar per a vestir sants, de seda però, tampoc no varen voler saber res d'ella, que veia com la seva originalitat de romandre fora del capoll no havia estat reconeguda per cap company d'espècie, ni apreciat pels seus criadors, que li podrien haver fet un monument a la seva tècnica revolucionària al món de la seda: donat que no s'havia de quedar tancada al capoll podia seguir teixint i teixint fins al final dels seus dies, sense necessitat d'aparellar-se i dedicar-se a la cria d'ous, com estaven fent la resta de les seves companyes,

incorporant així a la seva espècie cuquera tècniques d'organització social i de divisió del treball reconegudes pel seu èxit al món animal, com podia ser el cas de les abelles o de les formigues.

I tot va seguir així fins el dia en què un ocell va voler devorar les seves amigues papallones, i en no poder fer-ho per començar aquestes a volar, va divisar la cuca que en sabia un gra massa i l'esmentat ocell sense fer cas de la fulla que la cobria, va prendre la determinació de devorar-la...

AJUDAR ALS ALTRES SEMPRE PORTA AVANTATGES

Juan Antonio De los Cobos i Molina

IMIM

Hi havia una vegada un nen de nom Roger recollint bolets amb els seus pares en un bosc prop de casa seva.

El Roger tenia tres anys i li agradava molt descobrir coses noves constantment. Aquell dia estava tan distret recollint els seus bolets i observant tot allò que veia quan de sobte va veure que s'havia perdut, perquè els seus pares havien desaparegut. Va cridar i cridar per veure si algú el sentia. Però no va tenir sort i es va quedar sol al mig del bosc. Va començar a plorar molt i molt fort perquè no sabia què fer. De sobte se li va acostar una guineu.

- Què et passa? Li va preguntar.

- Que m'he perdut i s'està fent de nit i no sé què puc fer.

La guineu li va contestar:

- No et preocupis, cridaré a tots els animals del bosc i entre tots et construirem una casa perquè puguis passar la nit.

Dit i fet, la guineu va començar a fer un sorollet especial i a l'instant van aparèixer tot tipus d'animals: ocells, cavalls, cérvols... A mesura que arribaven, saludaven en Roger:

- Hola petit, venim a ajudar-te a construir una casa perquè visquis i no passis fred durant la nit.

Així que tots es van organitzar; uns portaven fustes dels arbres del voltant, i els altres les utilitzaven per construir la casa. La van acabar just entrada la nit. Tothom es va acomiadar d'en Roger fins el dia següent que podrien quedar tots per jugar.

El Roger es va posar a dormir, quan ben entrada la nit es va despertar sentint uns sorolls a la porta de la seva nova casa.

- Qui hi ha? Va preguntar, però ningú va contestar.

- Qui hi ha? Va tornar a preguntar ja una mica espantat.

En no trobar resposta va carregar-se de valor i tancant els ulls va obrir la porta. D'un cop, un ós enorme va entrar a la casa i el Roger va amagar-se espordit sota el llit que els seus amics van construir per ell aquella mateixa tarda. Aquell era un ós que vivia al bosc i que tenia espantats a tots els animals del voltant.

L'ós, quan va entrar a la casa no el va veure, però com que l'havia sentit fora la casa, sabia que estava allà dins. Així que va començar a regirar tota la casa buscant-lo fins que va aixecar el llit i va trobar el Roger mort de por.

L'ós va anar directament a ell, el va agafar, el va posar cap avall i se'l va posar a la boca. Just quan anava a menjar-se'l, el Roger va cridar:

- No em mengis, no em mengis, que si t'ho penses, algun dia en el futur, jo et podré ajudar d'alguna manera.

- Però com podràs tu ajudar-me?

- Tu deixa'm viure i ja veuràs.

A l'ós li va fer tanta gràcia aquell comentari que va deixar lliure el Roger, i va marxar, rient i rient.

Va passar el temps i el Roger va acabar del tot casa seva, va aconseguir menjar per mesos, i sempre estava jugant amb els animals que tenia al voltant.

Un dia, com feia diàriament, va sortir cap al riu a buscar aigua per rentar-se, quan de cop va sentir uns crits. No sabia d'on venien, era com si vinguessin sota els seus peus. Va començar a buscar, i de cop, al final del camí va veure un enorme forat. Es va acostar cap allà, i veié a l'ós, que havia caigut a una trampa feta per caçadors.

- Com has arribat aquí baix? Li preguntà el Roger.

- Jo estava tranquil·lament passejant quan de cop m'he trobat aquí baix, i a sobre m'he trencat una cama i no em puc moure.

- Tranquil amic meu, tal com em vas salvar tu un dia, ara et salvaré jo.

- Però com podràs?, si ets massa petit. Li va contestar l'ós.

El Roger va començar a cridar tots els seus amics els animals, i quan els va tenir tots amb ell, començà a pensar com treure l'ós del forat.

- Ja ho tinc! Exclamà amb un crit d'alegria.

Va agafar la serp i la va lligar per la cua a la pota de l'elefant, tot dient-li:
- Ajuda a l'ós a sortir i ja veuràs com tard o d'hora ell et podrà ajudar.

Recordant el que ell li va dir a l'ós.

I la serp així ho va fer. L'elefant es va acostar al forat tot fent baixar la serp. Quan l'ós va poder va agafar la serp, i l'elefant va començar a estirar fins que va treure a l'ós del forat.

Tots es van posar molt contents. L'ós a partir d'aquell dia va prometre no molestar mai més els animals del bosc.

El Roger va viure molt de temps feliç al bosc, perquè tothom l'estimava, perquè era ell que havia salvat a tots de l'ós.

Després de dos anys uns caçadors el van trobar i el van tornar a casa seva on va explicar a tothom l'aventura que havia passat i sempre li va quedar el record d'aquell ós que va salvar.

OMBÚ

J. A. Del Villar

Hospital del Mar

Acababa de comer un sabroso plato de pescado en un típico restaurante de la Barceloneta cuando me puse a leer el diario, dispuesto a descubrir, entre tantos desastres humanos, ecológicos, económicos, culturales y deportivos, algún artículo de fondo o una noticia curiosa.

Ya en las últimas páginas, entre la moda, el último festival de rock y los pasatiempos, casi descuidadamente, estaba aquel pequeño reportaje.

Según el periodista, en una plaza de la vecina Badalona, se encuentran varios árboles con función decorativa que pertenecen a una especie extraña a nuestra tierra. Se trata de un arbusto con tamaño de árbol, originario de sudamérica, *Phytolaca dioica* según los botánicos, que es famoso por su inmensa sombra, sirviendo de cobijo, dicen, a los gauchos de la Pampa argentina. En aquellos pagos el nombre familiar es Ombú.

En el momento que leí la palabra Ombú se produjo un flash en mi memoria. Volví a oír una canción que había escuchado de pequeño en Bilbao, una melodía típica vasca, un zortziko “...siempre bajo el Ombú...”

Estando en medio de esta marea de recuerdos, el árbol, el Ombú, tomó, de improviso, un protagonismo más cercano en el tiempo y en el sentimiento.

Me di cuenta de que mi contacto con ese árbol había sido mucho más reciente.

Concretamente, mi despacho de trabajo, en el Hospital del Mar, estaba localizado en el costado de uno de los pabellones alargados que componen la estructura inicial, la más antigua del hospital.

Desde mi ventana veía, sin conocer su nombre, un enorme árbol de piel gris y verrugosa, con una amplia base que cada primavera producía una nueva sombra con sus muchísimas hojas en forma de lanza.

Siempre me había llamado la atención la vitalidad que demostraba mi vecino vegetal, pues desde su base emergían, todos los años, un sinfín de nuevas ramas. Como si todo él quisiese crecer a un mismo tiempo, desde la base a la copa.

La presencia de esta sombra exuberante se había convertido, sin apenas ser yo consciente de ello, en una agradable compañía durante los ocho años que ya llevaba en ese despacho.

Sorpresivamente, un día cualquiera del año anterior a los Olímpicos, los proyectos de renovación del hospital exigieron la modificación de los jardines que desde principios de siglo XX adornaban los laterales de los pabellones más antiguos.

Como consecuencia de estos planes, sin mediar palabra, sin explicaciones, sin juicio previo y sin apelación posible, mi árbol vecino (y ahora lo reconocía con toda claridad), mi Ombú, fue cortado casi de base con una sierra mecánica.

Aquella mañana el ruido característico, ensordecedor, de la sierra me hizo mirar por la ventana del despacho. Sentí una oleada de angustia, indignación e impotencia. Sin pensarlo dos veces salí al jardín, corriendo, con el loco e inútil propósito de impedir aquella ejecución.

¡Qué imagen! Parado delante de aquellos diligentes jardineros (que ahora se me antojaban verdugos) intenté esgrimir mis pobres razones sobre la belleza y la compañía fiel de aquel árbol, para conseguir el indulto. Sólo recibí una sonrisa irónica y las palabras "*es necesario para las obras*" que me dejaron helado.

Eso sí, aquellos hombres, a quienes no había visto nunca ni he vuelto a ver, fueron hábiles y eficaces en su cometido. Se fueron, luego, de una forma rápida, casi con vergüenza.

Allí me quedé sólo con los restos del Ombú. Me acerqué lentamente. El corte era limpio. El interior del tronco era de una blancura esponjosa. La enorme herida rezumaba savia. Las raíces, inmensas, seguían ancladas en tierra absorbiendo un alimento ya inútil.

De una forma casi instintiva, me acordé de las clases de biología del bachillerato y me sentí empujado a contar los círculos de crecimiento anual que ahora estaban morbosamente visibles.

¡Dios! Aquel ejemplar, hasta entonces tan vital, tenía 82 años en el momento de su ejecución. Había prestado su sombra, por tanto, a varias generaciones de empleados del hospital y, posiblemente, a muchos paseos de enfermos convalecientes.

Recogí, furioso, varias ramas con el propósito de replantarlas en mi casa. Días más tarde descubriría que no había forma de recuperar aquel ejemplar.

Me volví al despacho, que ahora estaba inundado de una claridad insulstante, de una luminosa pero fría desnudez.

A los pocos días excavaron el jardín y se llevaron, también el tocón y las raíces, con lo que se borró hasta la más mínima constancia de la presencia del ombú. En su lugar alzaron un adefesio de módulos prefabricados, un hallazgo utilitario y de carácter provisional, dijeron.

Han pasado casi doce años de aquello. Los módulos utilitarios y “provisionales” están, inevitable y lógicamente, algo herrumbrosos. Posiblemente sean, a su vez, eliminados cuando otros proyectos futuros así lo exijan.

El Ayuntamiento de Barcelona ha elaborado el Catálogo de los “*Mil árboles singulares*” que hay repartidos por las calles, parques y plazas de la ciudad. En ese catálogo, incluso, se facilitan las localizaciones donde se pueden visitar esos mil ciudadanos vegetales, honrosamente tratados como monumentos biológicos. Algo realmente encomiable.

Entre ellos, se encuentran los pocos Ombús que, según se manifiesta en el artículo del periodista que dio pie a este relato, fueron traídos a principios de 1900 por el entonces Jefe de Jardinería Municipal.

Como puede comprenderse, sin un gran esfuerzo, no puedo evitar el sentir un remolino interno de indignación contenida. Con un escalofrío recuerdo esas terribles historias que se cuentan acerca de indultos que llegan tarde al cadalso, cuando la guillotina ya ha cumplido su función.

A mí solamente me queda el recuerdo, y esta pequeña historia que en pocas palabras he pergeñado como homenaje a aquel Ombú, cuya inocente belleza no fue reconocida ni respetada ni indultada a tiempo, y cuya sombra y compañía, mezcladas en mi memoria con aquella canción vasca, sigo añorando.

"...siempre bajo el ombú..."

LOCURA

Marc Galante Navarro

Institut Psiquiàtric (iaPs)

Mi casa, mi cuarto, mi cama; horizontal me encuentro, a oscuras. No quiero ver nada. Subo el volumen de mis auriculares hasta que parece que vayan a estallarme los oídos. Por fin puedo pensar con un poco de calma. Hace tiempo que la idea me ronda la cabeza, minuto a minuto, día a día. Cada momento que pasa lo veo más y más claro; me parece la única salida posible a la situación en la que me encuentro. Tengo que asumir mis responsabilidades. Tengo que hacerlo, tengo que hacerlo. Despacio me levanto, a oscuras todo parece completamente obvio. Dios, ¿cómo no se me había ocurrido antes? Ahora pienso en cómo salvarme, ¿es eso posible? Creo que no... y quizá sea mejor esperar a ver qué pasa. No, tengo que mantenerme firme, tengo que hacerlo, tengo que hacerlo.

Doy vueltas como una pantera encerrada. Estoy a oscuras, pero nunca lo he visto todo tan claro. La decisión ya está tomada, con una violencia que me acobarda, nada va a torcerla. Tengo que hacerlo, tengo que hacerlo. Me estiro, me levanto, me estiro. Me levanto, me siento, me estiro. Tengo que hacerlo, por mi familia, por mí, tengo que hacerlo. Lloro, mi decisión pesa como una losa de cementerio. No sé si podré hacerlo. Quizá mis padres no me lo permitan, o quizá lo estén esperando. Estoy cansado, me levanto, me doy con la pared, tengo que hacerlo. Sangro y mi sangre me cae en los ojos pero no encuentro más que un ligero alivio en ello, ni siquiera eso, es como una especie de indiferencia amarga. Mi radio se cae, otra vez está aquí. De repente, sin avisar, desata mi furia. Lo agarro, lo llevo, lo estrello, sangra, implora, se ríe. Tengo que hacerlo. Una carcajada

se escapa, ahora me siento fuerte, libre, ligero, fugaz. Pero no puedo escapar, tengo que enfrentarme a ello. Tengo que hacerlo.

Por un momento dudo, agacho la cabeza, tiritito. Ríe, pero mi risa suena a llanto. Quisiera acabar con esto ya, la duda, el miedo, la confusión... No, ya no hay vuelta atrás, tengo que hacerlo. Tengo que hacerlo.

Me levanto, un resquicio de luz entra por entre las rendijas de la persiana. La cierro, no quiero que alguien me vea desde fuera.

Subo el volumen de la radio, ahora ya no quiere subir más. Abro la puerta, me ciega la luz del día, tropiezo con la puerta del pasillo, reboto en el salón, mis padres me miran ensangrentados. Mi madre grita, y ese grito me atraviesa las sienas. Corro, corro con todas mis fuerzas, tengo que hacerlo, tengo que hacerlo.

Escucho ruidos transparentes. Los cristales de la ventana se me clavan en la frente, ahora soy ligero como una pluma. Tenía que hacerlo, tenía que hacerlo...

LA MARCHA

Ana García Rico

Hospital del Mar

Estoy como tantas veces sentada en mi despacho, pero hoy es diferente. No estoy haciendo nada, sólo miro, pero también la mirada es distinta, compleja, cargada de otras muchas sensaciones.

El despacho está inundado de grandes cajas completamente llenas de libros, revistas, carpetas... trastos de todo tipo. Me he pasado dos días enteros para conseguir guardarlo. Sí, ya sé que he tardado mucho, pero no ha sido fácil, porque cada cosa que cogía desencadenaba una oleada de recuerdos que me hacían olvidar el tiempo.

Estoy agotada, ¿cómo se pueden acumular tantas cosas en tan poco espacio? Sé que son muchos años, podría decir que toda una vida, aunque suene a frase hecha.

Sigo mirando todas esas cajas y, de repente, se me ocurre algo muy simple: ¿cómo conseguiré transportarlas? No es precisamente mi mejor momento físico... ¡qué difícil es esto! Sinceramente, se me está haciendo un mundo. Y así sentada, mirando, recordé lo fácil que fue la llegada, hace 35 años, en mi maravilloso 2CV azul, cargado de cientos de kilómetros, y con sus agujeritos en la capota para avisarme cuando llovía... ¿Libros? Ninguno, no tenía dinero. Sólo un fonendo comprado en Andorra y un conglomerado inmenso de ilusiones, miedos, esperanzas, incertidumbre, ... pero ¡qué sencillo fue todo después del primer contacto!

En estos años, he vivido millones de obras, muchísimas guardias, algunas cazas de brujas (¿o cambios de enfoque?), una epidemia de cólera, una explosión de gas, muchas fiestas, bienvenidas, despedidas, ... He hecho muchos amigos y he llorado a demasiados. Sí, puedo decir que he vivido intensamente estos años... y vuelvo a quedar ensimismada, hasta que, de

nuevo, me asalta una idea: ¿por qué tengo que llevarme más cosas de las que traje? Y sin esperar más, me levanto y empiezo a vaciar cajas. Ahora todo es más rápido. Ya está cada cosa en su sitio. ¡Qué descanso!

Y vuelvo a estar sentada y mientras, miro, sonrío y pienso en todas las nuevas ilusiones que pueden pasar por este despacho, y me siento feliz.

Me despido con cariño de mi despacho y de mi Hospital (no puedo remediar seguir hablando con todo lo que me rodea) y cargada de nuevo con mis miedos, mis ilusiones y mis esperanzas, camino rápidamente hacia esa nueva (¿última?) etapa.

EL GENOMA HUMÀ, EL DELS RATOLINS I EL DELS PORCS

Antoni Gelabert Mas

Hospital del Mar

Mentre sopava una llesca de pa amb tomàtiga i botifarró torrat, unes olives trencades i un bon vi negre de Binissalem, la Robines romana, tenia davant meu la televisió que anava donant les notícies del vespre. Entre notícia i notícia, la major part d'elles dolentes, de sobte una em va cridar l'atenció: acabaven de publicar la seqüència sencera del Genoma Humà, notícia per altra banda no per esperada menys important; però el que més impacte em féu va ésser quan varen dir que també havien publicat la seqüència sencera del genoma del ratolí i que les diferències entre els dos genomes eren més poques de les que un s'esperava.

Això per a mi fou una clatellada; a partir d'aquí vaig començar a divagar per distints moments en que l'Home ha sofert una clatellada al seu orgull.

Tot va començar quan el pobre Galileu Galilei fou enviat a la foguera perquè s'atreví a dir que la Terra, l'Home en definitiva, no era el centre de l'Univers i que era el Sol el centre del nostre sistema, al voltant del qual girava la Terra.

Al cap d'uns segles fou Charles Darwin qui després de fer unes quantes navegacions de llarga durada per mars del Sud, encara no s'havia inventat la Copa Amèrica, qui en tornar a Londres ens va pegar una altra clatellada a l'orgull en afirmar que l'Home venia genèticament d'un tronc comú amb el ximpanzé havent-se separat feia poc temps, en un sentit evolutiu, el que quedà exposat a la famosa teoria, actualment demostrada: l'Evolució de les Espècies.

Jo entenc que aquesta teoria fóra molt terrible al seu temps, però si ara ho mirem bé, en el fons era d'esperar que es demostrés aquesta evidència.

Per què sinó, quantes vegades hem dit d'un infant: quina **monada** de nin, si és molt eixerit, o bé, si no és afavorit li diem que té cara de **mona**. Està clar que el saber popular ja havia constatat aquesta evidència que ara és demostrable científicament.

I ara per acabar d'arrodonir-ho ens diuen que entre el ratolí i l'Home, el genoma d'ambdós tan sols està separat per poques diferències. No em direu que no torna a ésser una altra clatellada al nostre orgull de persones.

Però si ho tornem a mirar amb bons ulls, el saber popular ja se'ns havia avançat. Quantes vegades hem dit que fulano o fulaneta tenen **cara de rata**, quantes vegades l'enamorada li diu al seu amant: **ratolí meu**; i fins i tot quantes vegades hem dit que una persona amb el **nas** petit té **de rata**, ja ho diu la cançó:

Ton pare no té nas,
Ta mare és xata,
I el teu germà petit,
El té de rata.

I si seguim per aquest camí dels descobriments científics, segur que farem bones les paraules de Sant Francesc d'Assís que a tots els animals els tractava de germans. Vés a saber si ell ja ho sabia per revelació divina!

I entre el porc i l'Home no seria gens d'estranyar que també hi haguera parentesc genètic: per aquesta nova clatellada cal estar preparats. Quantes vegades hem sentit dir d'una persona que li han dit el nom del **porc**, o que aquell conegut o coneguda ha fet una **porcada**.

I aquí és on jo vull anar a parar. Aquest parentesc, si es demostra científicament, voldria que fóra una equivocació de la ciència perquè si no és així, ja mai més podré mirar amb delit les sobrassades que tinc penjades a les golfes, per sempre més tindrè la impressió de que hi tinc penjat a trossets un fill de cosí, o tampoc podré xupar el ossos amb el bullit de porc, ja que em semblarà que estic xupant els ossos d'un parent.

Per tant, si això es confirma, imagineu el gran rebombori de totes les agències internacionals de notícies: "a la paradisiaca illa de Mallorca i a diverses contrades de Catalunya, on acudeixen autocars plens de gent els caps de setmana, s'hi celebren ritus d'antropofàgia". S'haurà acabat per sempre més amb les festives i estimades matances.

Barcelona, febrer del 2001

FADA O BRUIXOT

Carmen-Rosa Gibernet i Pahisa

Hospital del Mar

Hi havia una vegada a la perifèria de Moscou una escombriaire que netejava de neu places i carrers. Era una senyora gran, grassona i portava al cap un mocador de molts colors.

Un dia va treure el nas per la finestra d'una casa de nens i va veure un nen petit en un llit, amb d'altres. Es xumava dos dits.

- Necessites un papa i una mama... així que vingui el bon temps et vindran a buscar, -es rascà el cabell- que siguin d'una ciutat banyada pel mar Mediterrani, que hi faci sol, calor i també una mica de fred.

Agafà un grapat de neu, la bufà i es convertí en uns quants rubles.

Amb el metro es dirigí al centre de la ciutat. En uns magatzems va comprar un vestit blanc amb ribet verd, uns mitjons i unes sabatetes blanques. Tornà i trucà a la porta de la casa de nens i a les cuidadores els digué:

- Estimades Olga i Tatiana aquestes coses són pel petit aquell, aquell que s'assembla a l'osset Miscka. Quan els seus pares el vinguin a buscar... no feu aquest posat de beneïtes i calleu... no digueu res, encara direu alguna bestiesa... Feu el què dic i prou... i tu, trapella, quan vegis el papa posa-li el braç sobre l'espatlla i a la mama abraça-la... *paka!* i bon viatge... a casa teva ja t'estan esperant.

Ngane vivia en una cabana de fang d'un poblet de l'Àfrica subsahariana amb dos fills i la dona d'un. Des de nena treballava a la mateixa plantació.

I vet aquí que un dia emmalaltí la seva ànima. Anà al bruixot que li costà una bona quantitat de mandioca i de mill i tot per dir-li:

- Un mal esperit té la teva ànima que et farà o riure o plorar massa, veuràs coses que no són... és així... això passa a algunes persones...

Els seus dies canviaren.

El capatàs li digué:

- La feina s'ha acabat.

La majoria de les altres dones la miraven i parlaven com gossos agressius, espantats i recelosos... eren un mirall i se sentia diferent, sola i molt trista.

En acabar el dia, sota els estels i la lluna de la nit africana, ajaçada al llinard de la seva cabana es parlava contemplant un brillant estel acompanyat de dos més...

- Demà o demà passat canviarà la meva sort... procuraré vèncer o fer amistat amb el meu mal esperit... buscaré un altre bruixot... una altra feina... ara és de nit, estic cansada i trista... però quasi sempre cada dia surt el sol...

EL SANTO PADRE

José Ángel Lamsfus Prieto

Hospital del Mar

“Nuestras nadas en poco difieren; es trivial y fortuita la circunstancia de que tú seas el lector de estos ejercicios, y yo su redactor”

Jorge Luis Borges, *Fervor de Buenos Aires*, 1923

El Santo Padre había entrado con paso cansado en su despacho particular, y como cada mañana, lo primero que hacía era pasar un largo rato mirando por la ventana mientras amanecía en Roma. Le recordaba los amaneceres de cuando era seminarista en Cracovia, pero por supuesto, estos amaneceres meridionales eran más luminosos que aquellos de sus años jóvenes, cuando aún pensaba en ser sólo un cura de aldea.

La contemplación de este nuevo amanecer se vio turbada por la presencia del cadáver de una de las primeras golondrinas de la primavera romana en el alféizar de la ventana de su despacho. Fue un hecho que lo horrorizó más de lo racional: ¿qué tenía de terrible un pájaro muerto? En otro tiempo hubiera empujado al animalito muerto con la mano del anillo papal, la misma de las bendiciones, hacia el abismo de los jardines vaticanos. Pero a cierta edad y con el cuerpo lleno de achaques, dolores y crujidos de edificio en ruina inminente, con la certidumbre de la muerte y con todas las dudas del mortal girando dentro de su cerebro, el descubrimiento de un pájaro muerto tan cerca de su cuerpo anciano le hacía percibir el helado aliento de la blanca dama desde detrás de los cortinones de la ventana papal. Se sentó preocupado frente al despacho lleno de informes y expedientes que no tenía fuerzas de leer ni resolver, y lo que es más importante... empezaban a darle igual.

No se había recuperado de esta emoción tan intensa todavía, cuando su secretario personal pidió permiso para entrar. No debía de traer buenas noticias por el rostro desencajado y por el temblor de los papeles que traía en su mano derecha.

“Santidad, una terrible noticia: El Coronel de la Guardia Suiza y la esposa de éste han aparecido asesinados en su apartamento junto al cadáver de otro soldado”.

De esta noticia lo primero que le importó fue la repercusión en los medios de comunicación de un asesinato en el Vaticano y los malentendidos colaterales, antes que las previsibles consideraciones humanitarias hacia los fallecidos. Esta actitud, por qué no decirlo, le asustó un poco: las responsabilidades Vaticanas, el gobierno de la organización multinacional más amplia y compleja del Mundo le había llevado a que los primeros resortes mentales en dispararse ante cualquier circunstancia fuesen los de maquillar la realidad para tranquilizar al pueblo de Dios, incluso con la mentira -u otras cosas peores- para mantener el equilibrio y la fe, porque los hechos mundanos y de los mortales no podían modificar el destino y la tranquilidad del rebaño que le había sido confiado.

Después de las instrucciones de rigor, dejó una vez más la investigación de la triple muerte a su secretario y a su cohorte de espías que le mantenían informado del último detalle, no sólo del Vaticano, sino de la última y más insignificante diócesis.

Las últimas noticias no hacían más que aumentar sus motivos de desazón; ello sumado a los achaques de su cuerpo mortal, que los notaba avanzar inexorablemente a pesar de los cuidados y exámenes con los que se veía continuamente asediado por parte de toda una caterva de médicos; en los últimos quince días se había negado a recibir en dos ocasiones a su nuevo médico particular. Éste era un astro de la medicina romana de unos cuarenta años recomendado por la esfera de la *Obra*, que sustituía al médico que tenía desde el principio de su papado, un anciano recientemente fallecido que a veces, al Santo Padre -con cierta malevolencia- le había parecido que en los últimos años estaba más senil y más achacoso que él.

Atormentado por el cúmulo de pesares que lo asediaban por todas las instancias de su ser, se sumió una vez más, en los recuerdos de su infancia y juventud a los que recurría en los momentos más difíciles desde que llegó al Vaticano.

Hacía tiempo que se había dado cuenta que su vida terminó a los veintitantos años, justo cuando abandonó el seminario de Cracovia para tomar responsabilidades de ministro de Dios. Los recuerdos de su época de sacerdote no eran evocados con intenciones sedantes, simplemente eran recuerdos... Pero eran distintos los recuerdos de su infancia, de sus padres, de sus ancianos abuelos, de las interminables y eternas nevadas del invierno polaco. Incluso del seminario, de aquel inmenso edificio de enormes y heladores pasillos, de sus compañeros con los que jugaba al fútbol, formando un equipo temido por otros seminarios y universidades polacas. Ahora sería incapaz de darle una patada a un balón y lograr desplazarlo unos pocos metros. Siempre se preguntaba qué sería de aquellos, cuyas caras ya no recordaba desde hacía tiempo, aunque sí sus nombres, e incluso el timbre de voz de alguno de ellos, pero ya no sus rostros. Se había dado cuenta de esto hacía unos cinco años, al principio no le dio importancia, pero se alarmó cuando fue incapaz de evocar el rostro de su madre; por lo que optó por poner retratos de ella por todas sus estancias particulares, para así conjurar las goteras de su memoria. Lo que no había olvidado, del todo, era el rostro, el nombre, la tierna voz y todo aquello que le ofreció aquella muchachita a quién amó el verano antes de ingresar en el seminario, en el que desapareció para siempre de los pecados de este mundo. Este era un recuerdo que al principio le molestaba, incluso llegó a combatirlo en algún tiempo por tenerlo como señales innegables de la existencia del *maligno* tentándole con los recuerdos de la carne pecadora, pero según se acercaba a la ancianidad los tenía por los recuerdos benignos e inofensivos de un cura viejo.

A pesar de estar sentado y en silencio, se volvió a notar mareado. Cada vez más notaba su cabeza flotar, como inerte en el espacio del amplio despacho, como si su cuerpo permaneciese en el sillón, pero su cabeza toca-

se el altísimo techo con pinturas renacentistas. A la vez, dejó de sentir los dolores que lo habían acompañado durante los últimos años: comenzaron a desaparecer gradualmente, primero los más antiguos, para desaparecer los últimos, los recién llegados. Tomó dimensión de su cuerpo por primera vez desde hacía tiempo, debido a la distorsión que le producía el cúmulo de achaques que lo invadían. Se notó más ligero, intentó levantarse pero sus piernas no le obedecían. Notó un cansancio terrible, una fatiga que no había sentido nunca, sintió como su mirada se quedaba en blanco y como su cuerpo se escurría por un abismo. Intentó tocar el timbre que tenía en la mesa de su despacho: imposible sus manos ya no obedecían.

A media mañana, cuando el secretario volvió a entrar en el despacho se encontró al Santo Padre tendido como una marioneta desmadejada sobre la mesa de su despacho. Estaba frío y tenía la inconfundible expresión en el gesto de los que acaban de morir; todos los muertos se parecen. Su reacción no fue la de precipitarse y tocar el timbre de alarma del despacho; al contrario, se limitó a desaparecer, casi de puntillas y sin dar la espalda al cadáver que estaba apoyado sobre la mesa, entornando la puerta como si en vez de morir acabase de quedarse dormido, dormido en el sueño eterno.

Barcelona, enero de 2004

CUATRO AÑOS NO ES NADA... (O QUIZÁS SÍ)

(TANGO-PAPER DE COMIAT)

R. Manzanera i López

IMAS

Introducció

Els estudis observacionals (en el sentit d'observar què passa, inclòs a un mateix) tenen una llarga tradició en les publicacions científiques. No tenen la capacitat de formular relacions de causalitat, però, en algunes ocasions, serveixen per formular hipòtesi o exemplificar situacions.

Així disposem d'una ampla sèrie de "vides exemplars" que, a partir d'una realitat personal observada, difonen un bon nombre d'apreciacions, idees o recomanacions.¹

Material i Mètodes

La metodologia científica permet dissenyar les fases en relació a l'evolució d'un fenomen o d'una realitat.²

Quan aquesta situació es perllonga les fases comprenen anys, a voltes segles. Quan es tracta de la vida d'una persona, tot sovint s'utilitzen les fases del desenvolupament personal (infància, adolescència, etc.). Quan són etapes de la vida, l'any pot ésser utilitzat com unitat de relat.

Aquesta realitat de quatre anys utilitza la metodologia del cas ("event" report) que afortunadament ja ha estat publicat,^{3,4 i 5} i és per això que no pot afectar l'essència conceptual i emocional que el va provocar.

La recopilació dels materials i el mètode de les etapes constitueixen el nucli metodològic del present treball.

Resultats i difusió: Les tres primeres fases de l'experiència

A) El nou de la "dècima" (veure referència 3)

El mètode de parlar molt i escoltar més, comprendre el màxim possible i desitjar que t'entenguin com a mínim en alguna cosa, és el camí òptim. És el millor. És l'únic camí. Les cares es tornen familiars, els ànims milloren, els sobrenoms esdevenen "carinyosos" i les mirades són de curiositat.

Les excuses esdevenen evidents i les dificultats es transformen en reptes a superar. Com Bernard Shaw digué, val més mirar les coses com podrien ser i preguntar-se per què no, que mirar-les com són i preguntar-se per què.

Les benvingudes⁶ van ser moltes i van servir per fer-me capaç de poder experimentar tot això i, també, per tal de seguir avançant. Molts amics i companys estaven allà⁷ i n'apareixien de nous⁸. Em van ajudar a ser part del llibre de Sant Jordi 2001, envoltat de moltes històries com la meva⁹.

B) Vaig fumar una cigarreta la nit de reis (veure referència 4)

Comencen els somnis reals, es produeixen els canvis i, també, les millores, malgrat la dificultat d'abandonar coses que donen plaer immediat. Els somnis d'una nit i l'espera d'un any. El plaer d'una acció i el patir garantit. Coexistència i contradicció. Decisions i renúncies.

Benvingudes i nous companys. Comiats i records¹⁰.

També molts companys i companyes comunicant històries semblants¹¹.

C) Viatges a través de tot plegat (veure referència 5).

La vida segueix, millora i creix. Però també s'acaba i es deteriora, es trenca, empitjora.

La gent t'envolta com amics i com germans. Amb nostàlgia i afecte, amb confiança i consideració¹².

Amb molts companys compartint històries similars¹³.

Quatre anys han estat molts (quarta fase i Conclusions):

L'aterratge trist s'ha convertit en un comiat esperançat¹⁴, divertit¹⁵ i proper¹⁶. Les setze referències podrien ser cent, haurien de ser dues mil. Les persones han estat el millor.

Els amics han crescut. Els coneguts són molts. Alguns ara són amics i són molt més... I això és moooolt (com diria algú) important.

Ser estimat, quan no t'ho mereixes, és el més important, perquè és quan més ho necessites. Gràcies amigues. Gràcies amics. Fins sempre. Perquè "otra cosa no tengo, pero soy un hombre tranquilo y agradecido".

Bibliografia:

1. A tall d'exemple es poden revisar les vides de Bernardette Soubirous o de Gonzalo de Córdoba (el Gran Capitán).
2. Toda larga marcha tiene un primer paso (Mao Tse Tung).
3. El nou de la "dècima". RML. Sant Jordi 2001. IMAS.
4. Vaig fumar una cigarreta la nit de reis. RML. Sant Jordi 2002. IMAS.
5. Viatges a través de tot plegat. RML. Sant Jordi 2003. IMAS.
6. Paraules de P. Cuervo (a la Plaça Sant Jaume), de R. Gutiérrez (al despatx), de J. Carbonell (al hall), de Manolo García Carasusán (al prefabricat), de M. Ribalta (al passadís) i de P. Farrés i C. Gausachs (al Comitè de Direcció).
7. Paraules de M. Andreu (a Proves Funcionals), de F. Escalada (a l'Esperança), del E. Llobet (a la terrassa), de P. Ferrer (a la calçotada), del M. Sanz (a la nit, tot aprenent), de T. Bulbena (prop del mar), del R. Carreras (a la sala de parts), del O. Vall (a l'entrada), del C. Besses (a consultes), de M. Torrents i R. Martín Santos (als mals moments).

8. Paraules d'A. M. Cervera (al carrer), de M. López i de P. Torre (al despatx de l'arxiu), de X. Castells, F. Cots i M. Riu (sumant i relacionant), de M. Claret (vigilant la porta), M. Pérez "comunicando", de S. Serrano (al vespre), de J. Bruguera (a l'ascensor), de J. Broquetas (parlant de tabac), d'A. Díez (repassant possibilitats), de J. M. Sánchez Ortega, J. Solsona i S. Navarro (pensant com caminar millor), del J. Castaño, de J. Castillo i F. Escolano (superant les crisis), d'A. Valls i M. Algara (torçant a començar), de M. Castilla (veient-ho clar), de R. Pujol (a flor de pell), del E. Skaff, J. Gutiérrez i F. Caus (amb urgència), de L. Mellibowsky (a la porta), de T. Vernhes (a Moià), de Susanna Lagarriga (a la tarda), d'A. Rubio (repassant comptes), de R. Ibáñez (mirant fora de l'hospital).

9. Texts de la Conxa Alférez, del Jordi Varela, del Toni Gelabert, de l'Adolf Rodés, de l'Oriol Vall, del Toni Sitges, del Planas i del Tuyet... i molts d'altres. Amb l'ajuda pel meu text de la T. Hidalgo i la M. Ruiz.

10. Paraules de C. Iniesta (a ca la Montse), de J. Bruguera (a l'Àbac), de R. Rubio (embarassats de joia), i de M. García Carasusán (a l'estació).

11. Texts de la Conxa Alférez, del Toni Gelabert, del Planas, de l'Oriol Vall, del Jordi Varela, del Ramon Carreras, de la Carme Freixas, de l'Óscar García, de l'Andreu Segura... i molts d'altres.

12. Paraules de M. Andreu, A. M. Cervera, J. Roquer, S. Fontana, J. Pou, M. J. Robles, Ll. Roig, A. Arango, M. Arellano, M. Garreta, A. García, M. Bastida, O. Vázquez. Moltes més persones de qui no vull cercar el nom, ja que tinc suficient amb el seu somriure.

13. Texts de la Conxa Alférez, de l'Alfonso del Villar, de la Maite Garrigós, del Toni Gelabert, del Juanjo Ballesteros, de l'Oriol Vall, del Jordi Varela, i molts d'altres.

14. Paraules de P. Cuervo i R. Belenes (al comiat), de J. Varela (a casa), de M. Andreu (a Moià), del J. Bruguera (a la Junta Clínica) i de la C. Iniesta (a la desena)

15. Amb B. Ugena, S. Serrano, E. Llobet, A. M. Cervera, P. Real (a l'acte de Les Luthiers).

16. Amb la proximitat d'E. Catalán, de M. Ruiz, de N. Calabuig, d'E. Roselló, T. Hidalgo, de V. Domínguez, d'E. García, d'E. Álvarez, i de la Sònia, la Rosa, l'Elvira i la Gemma (al fons a l'esquerra).

AMOR ETERNO

Rosa Martínez Navarro

Centre Geriàtric (iaGs)

Tierna, segura de sí misma, caminaba lentamente. Pensaba en los momentos que dejaba atrás, lograría olvidar aquellos días que pronto serían pasado.

Su pelo era negro como el azabache, sus ojos aunque castaños tenían una luz especial, esos ojos que en ese instante se llenaban de lágrimas. No podía recordar exactamente cuando fue la primera vez que lo vio. Pero sí recordaba el perfume de su cuerpo, la sonrisa de su cara y las caricias de sus manos.

Cuánto dolor albergaba su corazón, tenía que olvidarle, debía seguir su camino.

Todo comenzó hace ya siete años, se conocieron y con sólo mirarse supieron que eran tal para cual. Empezaron a salir, a contarse sus secretos y a reír juntos por las cosas.

Disfrutaban de sus pequeños y cortos momentos. Él la adornaba con palabras y ella se sentía la princesa de un cuento.

Gozaban de sus cuerpos llegando al éxtasis más dulce y hermoso.

Poco a poco las despedidas se hacían más difíciles. Sabían que tenían que hacer algo al respecto. Pero, como...

Tenían que ser fuertes, echarle valor a la vida si querían que ese amor tuviera futuro.

Una tarde, como tantas que compartían, él le cogió sus manos, la miró tiernamente y la besó, atrayéndola hacia su cuerpo, con suaves palabras le confesó "voy a dejarla".

Ella no supo qué decir, la dicha era tanta que lloró de felicidad.

Pero los sentimientos hacia lo justo, la llevaron a decir que no.

Él la miraba sorprendido y lleno de dolor se fue.

Pasaron unos cuantos años sin volverse a ver, pero una tarde de verano ella paseaba junto al mar, recordaba aquel amor lejano y único en su vida, una que otra lágrima resbalaba por sus mejillas. Se descalzó para sentir el contacto del agua sobre sus pies.

Y entonces lo vio, era él sentado sobre la arena, se acercó poco a poco, lo miraba embelesada, no podía creerlo.

Cuando llegó hasta él, todo su cuerpo temblaba, él levanto su cabeza, la miró y no pudo contener sus lágrimas.

Se fundieron con el abrazo contenido de tantos años, sus manos se entrelazaron. Pasearon hasta el anochecer. Se contaron cien historias.

Se besaron mil veces y al despedirse ella le cogió sus manos y le pidió que se quedara.

Él la miró y le dijo que volvería para quedarse. Sólo si aceptaba vivir toda una vida juntos para no separarse jamás. Entre sollozos y risas ella dijo "sí".

Él marchó volando para recoger sus cosas y volver junto a la dama de sus sueños.

Al siguiente amanecer él no se presentó a la cita, ella no podía entender qué pasaba.

Las horas fueron pasando y él no daba señales. Al anochecer decidió volver a su casa.

Se relajó con un baño de espuma, se preparó una succulenta cena para aliviar sus penas y encendió el televisor. A esa hora empezó el telediario y nombraron el nombre de su amado, un trágico accidente, una moto había chocado contra un autobús que perdió los frenos.

Se quedó casi sin respiración y de pronto el teléfono sonó, rompiendo el terrible momento, al otro lado de la línea la voz de una mujer.

Hablaron un corto espacio de tiempo y quedaron en la playa donde un día antes había gozado de la presencia de su gran amor.

A la mañana siguiente se dirigió hacia la playa, su cuerpo temblaba de miedo, no sabía cómo sería el encuentro. Se presentó una hora antes de lo previsto para poder sentarse sobre la arena y contemplar el mar. Quería dejar de llorar, de pensar en lo sucedido. Sumergida en sus pensamientos, el contacto de una mano sobre su hombro la hizo regresar a la triste realidad.

La mujer era rubia bastante atractiva, pero en su rostro se dibujaba el gran sufrimiento que sentía.

Se presentaron y decidieron charlar en un bar cercano. El camarero se acercó a ellas, pidieron dos cafés. Era difícil saber por dónde comenzar. La mujer le cogió sus manos y, poco a poco, las dos lloraron juntas. El camarero se acercó, dejó los cafés y se marchó sin saber qué decir.

Empezaron a hablar, a sincerarse cada una. La mujer le contó que hacía ya mucho que sabía lo de ellos. Que también sabía del sacrificio de ella por no irse con él la primera vez, hace tantos años, pero a pesar de todo amaba tanto a su marido que calló siempre. Él le había dado dos hijas que eran el centro de su vida, había sido siempre un buen padre y bueno con ella, aunque sabía que desde hacía siete años, en los ojos de él podía notar la tristeza de no haberla vuelto a ver.

Le contó que la noche anterior él le confesó de su tristeza, que tenía que ser fuerte, tenía que dejarla, no podía seguir viviendo separado de la persona que era su vida. Le dejó marchar, porque le amaba tanto que no podía verle sufrir más por ese amor que siempre supo que estuvo entre los dos.

Cogió sus cosas y se marchó, tan lleno de ilusión por empezar una nueva vida, aunque su alma también padecía, dejaba demasiado dolor en la mujer a la que también amó una vez.

Y el destino se llevó las esperanzas, las ilusiones y la vida de quien sentía que podía dar tanto a aquella mujer de pelo azabache.

Después de escuchar las palabras, de aquella a quien padeció por su culpa, se dio cuenta que la primera vez que su gran amor le pidió irse con él, hizo bien en reflexionar entonces, sabía que la mujer que tenía delante

suyo era una gran mujer. Ella sintió que sólo los recuerdos y el amor que sentiría siempre por él era lo que le quedaba. Sin embargo, a esa gran mujer le quedaban dos hermosas niñas, un trozo de él.

Se despidieron con un profundo abrazo, el destino las unió sin quererlo.

Pasaron los años, ella conoció a alguien especial con el que compartir sueños, pero aun así, hoy día, cuando se pone triste se acerca a la playa y mirando el mar siente que él la escucha.

RODA DE PREMSA DEL NOU CONSELLER DE SANITAT. LA DESLOCALITZACIÓ SANITÀRIA

Josep Planas i Domingo

Hospital de l'Esperança

Barcelona, 8 de maig de 2011 (Redacció). El nou conseller de Salut Global de la Generalitat de Catalunya, Hble. Sr. Ildefons Pons i Puig, va convocar, ahir al vespre, els mitjans de comunicació de la Ciutat per presentar-los el projecte de llei de reforma sanitària. Aquest projecte es discutirà en ponència el proper mes de juny per tal que es pugui aprovar pel Ple del Parlament de la propera tardor. El títol complet de l'avantprojecte és: "Llei Orgànica de Deslocalització de la Sanitat Pública de Catalunya".

El senyor conseller Pons ha lamentat que, després que la inoperant dècada anterior, s'hagués arribat a una situació de fallida econòmica del sistema públic de salut del nostre País. No queda més remei que realitzar propostes innovadores per tal d'aturar la sagnant i no assumible despesa de la sanitat catalana. Per culpa de l'anterior govern els hospitals estan en una situació de completa precarietat, per no dir d'absoluta indigència. Els sous del personal, tot i la seva misèria, s'han disparat. La població ha envellit de manera no prevista i el consum en recursos sanitaris dels catalans és dels més alts d'Europa. Tot i així, el govern de l'Estat no ha actualitzat les partides pressupostàries des de l'any 2006, quan es va aprovar el vigent Estatut d'Autonomia, i s'han demostrat del tot insuficients. El mes que ve tancarà l'hospital de Sant Pere, i el setembre, probablement, no obrirà les portes el del Mediterrani.

Davant d'aquesta situació l'honorable Pons ha dit, gràficament, que solament val el "bistuguí" (bisturí segons la particular pronúncia del Sr. Pons i Puig). La proposta de deslocalització, seguint el model adaptat de les multinacionals que ens han abandonat els darrers anys, consistirà en

mesures inicialment finançades per la venda de tres hospitals públics de Barcelona, i després per l'extraordinari estalvi per al contribuent que representarà la nova estratègia de salut per als catalans. Concretament les propostes són:

Cada matí, a les 9.30 hores, el personal d'urgències de tots els hospitals públics seleccionarà els malalts atesos les darreres 24 hores i que necessitin d'ingrés hospitalari. A les 10.30 hores, un, autobús-ambulància medicalitzat sortirà cap a l'aeroport del Prat amb els malalts assignats. A les 11.15 seran embarcats en l'avió de la companyia Catsanitair en destinació a Casablanca (Marroc) on, recorda el Sr. Pons, la despesa sanitària és dotze vegades inferior a la catalana. En aquesta ciutat, en un altre autobús-ambulància seran traslladats a l'hospital que està construint la Generalitat i que s'anomenarà "Hospital President Junyol". Aquest centre estarà dotat de la millor tecnologia, de tal manera que una setmana més tard els pacients seran traslladats novament a l'aeroport del Prat per ser recollits pels seus familiars a la terminal de la quarta pista del complex aeri metropolità. Els cossos dels usuaris que, desafortunadament, hagin mort a Casablanca retornaran en la bodega de l'avió, degudament refrigerats.

Els familiars que vulguin acompanyar els malalts podran usar la secció de vols econòmics de la mateixa Catsanitair, en tarifes d'allò més ajustades.

Els hospitals que es podran vendre, deixant això sí, els serveis de primers auxilis, seran el de Sant Pere, tot i que solament té 10 anys de funcionament, el del Mediterrani, i el de la Vall de Sió. Els de Badalona i l'Hospitalet entraran en període de tancament l'any 2012. Com sempre, l'excepció serà l'Hospital Cívic que segueix anant per lliure i vostèz (vostès) ja m'entenen.

L'assistència primària, després de la fallida reforma de 1989-2004, es "rereformarà" (gueguefogmagà conseller "dixit"). Per tal d'afavorir l'atenció ràpida, els usuaris seran atesos des del domicili mitjançant el seu ordinador personal. En el programa Catsalutprimària anotaran el seu NIF i seguidament tres paraules claus que orientin la seva patologia. Per exem-

ple: vòmits, diarrea, febre. Pocs segons després, un dels metges de la xarxa assistencial de Casablanca, degudament entrenats en llengües vives en procés de desaparició, es posaran en contacte amb el client després de sentir una veu: "L'atén el Dr. Tal, en què el puc servir?". Per mitjà de videoconferència el pacient podrà ensenyar, si s'escau, les amígdales o el que correspongui, al metge. Per una impressora, de què disposarà tot ciutadà de Catalunya, li sortirà la/les receptes que li calgui.

El Senyor Pons assegura que a partir de l'any 2015 la despesa sanitària disminuirà tant que podrem rebaixar l'IRPF un 20%.

L'honorable ha acabat la presentació en mig de crits d'entusiasme per la capacitat de gestió de la Conselleria i per donar un gir de 360° -el Senyor Pons s'ha quedat tan ample ja que ell no és Conseller de matemàtiques- a la nostra depauperada Sanitat. La Consellera de Benestar Social i portaveu del Govern comença a dissenyar un possible programa "Vida als Dàtils" o com atendre de manera més econòmica els nombrosos ancians catalans a l'altre cantó de l'Estret. Mentrestant, per la finestra, s'ha vist com aterrava l'Airbus de Catsanitàir procedent de Casablanca i amb destinació a Barcelona. Els familiars esperen neguitosos el retrobament amb els seus estimats. Una mica més lluny, d'altres somiquegen sincopadament.

POE

Albert Roquer Grau

Institut Psiquiàtric (iaPs)

Es deia Poe i era inconformista, i quan escoltava música pels auriculars dels *walkmans*, podia volar amb la imaginació.

La seva vida era normal, semblant a la d'altres joves de la seva edat, tenia vint-i-cinc i treballava com administratiu en una immobiliària, però això era el menys important de tot plegat. En Poe era un observador nat, i fins i tot ho feia inconscientment.

Una cara es pot mirar de moltes maneres, i ell n'era un expert. Ho podia fer de reüll, *in fraganti*, de sobte, tapant-se la cara -exceptuant els ulls-, amb sorpresa, amb naturalitat, amb arrogància i menyspreu, amb ingenuïtat de gests facials, fent-se el distret, amb els ulls directes com una recta, amb innocència, amb certesa de saber que no és observat o amb tot el contrari, posant-se al davant, al darrera o a metres lluny de l'individu en qüestió, amb nerviosisme o serenitat, amb alguna llàgrima pel camí, amb les idees molt clares, amb confusió mental, amb objectius perduts, amb música de fons o una cançó tararejada interiorment, amb sentimentalisme, molt depressa i sense donar-hi masses voltes, amb atenció, amb conclusions precipitades, tapant-se les orelles, oblidant el present i concentrant-se en el futur imminent, amb intencionalitat, amb els dos ulls o només amb el dret, o només amb l'esquerre, però mai sense els dos, amb ritme i rapidesa, amb ànsies de tornar enrera, amb tranquil·litat, acompanyat d'ulls aliens, amb sensualitat, amb algun parpelleig, amb records, amb *passotisme*, amb obligació imposada involuntàriament, amb desig no sexual, sense perdre'n detall, amb contemplació de cada arruga, amb un fil imaginari que conduïa a sensacions corporals, amb serenor, amb coordinació d'extremitats superiors, amb curiositat, amb ganes de tocar i percebre més,

amb alegria o amb l'impuls de girar la mirada i no tornar a caure en aquell cicle viciós.

En Poe era un individu particular. Era introvertit, quan era necessari ser-ho, i era com una cotorra quan es donava l'ocasió. Era inquiet en situacions que s'havia de ser inquiet, i vivia immòbil en una mateixa posició en moltes d'altres.

Lluitava contra una dualitat constant de contraris oposats -òbviament- i entre tant confusionisme mental de fer i no fer, de voler fer i no voler fer, d'haver de fer i no haver de fer, de saber estar i saber fer, o no, el més idoni en cada moment, el nostre Poe acostumava a tenir minuts de poca lucidesa real.

Confluïen en ell diferents versions d'entendre la vida, i des de diferents perspectives possibles, analitzava rostres aliens. Era capaç de separar-se del cos i fastiguejar al veí, company de feina, amic, familiar o un foraster que es creuava en un carrer desconegut. Vivia la vida dels demés des dels seus propis ulls, i plorava amb llàgrimes de la seva cantera quan volia arribar més enllà de simples explicacions superficials. Ja que aquell noi, tenia molts defectes, com tothom, però era de tot menys banal -aquella paraula no formava part del seu vocabulari habitual-, i amb la vulgaritat com a tal, mai s'hi havia tagafat de la mà; no s'entenien bé. Ser *més del mateix* era avorrit, insípid, sense sentit i mancat de significat. I ser, *més del mateix*, volia dir ser estúpid per no qüestionar-se res. Era viure el present, el dia a dia o unes vint-i-quatre hores de la millor manera possible, però sense el dubte permanent de viure amb conseqüència o simplement entendre la realitat des de molts colors.

Feia un metre vuitanta-dos, pesava setanta-vuit quilos, tenia els cabells morenos i arrissats, el nas una mica punxegut, unes galtes acolorides, alguna piga escampada pel cos, sobretot per l'esquena, un bon cul -massa gros pel seu gust-, unes cames fornides i calçava un quaranta-set. Així era físicament en Poe. I, hi havia veus que el consideraven guapo, d'altres *potable*, algunes, lleig, i d'altres *ni fu ni fa*. I naturalment, hi havia tantes opi-

nions diferents del seu físic com de qualsevol altre aspecte de la seva persona.

En Poe funcionava com un autòmat sense control. I d'un tema de pensament es dirigia a un altre, passant prèviament pel de més enllà i amb els ulls posats en un quart. No tenia un fil argumental -tampoc se l'havia plantejat mai-, i, intentant entendre el seu entorn i adaptant-se a ell amb totes les de la llei, els anys li havien passat, però sempre de la mateixa manera, sense caure en una rutina.

No li agradava la monotonia, i des dels inicis havia lluitat per no dedicar-li atenció.

D'adolescent havia sortit del capoll maternal i havia sentit curiositat per tot i més. Havia treballat en una fàbrica de xocolata, com ajudant de paleta, de cambrer, de peó industrial, al costat del seu pare descarregant mercaderies diverses damunt del *Petitó*, el seu camió estimat, havia intentat escriure, havia treballat en uns grans centres comercials i ara, des de feia uns quants mesos, treballava d'administratiu. Però tenia claríssim que no acabaria els seus dies en un lloc com aquell.

La seva feina no deixava de ser una novetat i una professió per descobrir, res més. Volia xopar, com una esponja porosa, qualsevol informació de l'exterior i impregnar-se d'ella per poder algun dia, ser mestre. No volia parlar per parlar, desitjava fer-ho amb coneixement de causa, i per aconseguir-ho, ratificava que de qualsevol situació, moment o persona se'n podia obtenir ensenyances.

Normalment li agradava riure. Però no ho feia perquè sí, tot tenia un motiu en la seva filosofia vital. Reia a la vida, perquè aquell era el seu gran lema.

Girar la truita quan les coses no van bé, no és tant fàcil, i d'un dia per l'altre no es pot portar a la pràctica, requereix entrenament, i ell n'era un bon aprenent. Es sentia feliç, i realment ho era, encara que cara els demés es mostrés ensopit, de vegades antisocial, sense parella, idealista, esbojarrat, llunàtic, fantasiós, ... tot allò eren comentaris absurds de persones

absurdes que tenien unes vides absurdes i que vivien en el seu món absurd de coloració absurda.

Es considerava vitalista pel fet de generar-se preguntes constantment, i intentava compartir aquesta energia amb els del seu voltant, però tenia problemes per fer-ho. L'era de l'individualisme havia arribat a la societat del jove Poe, i no tothom responia de la mateixa manera. Hi havia qui l'escoltava quan tenia alguna cosa per dir, hi havia qui l'ignorava amb bones maneres, i també hi havia l'irrespectuós que no es dignava a perdre el temps en tonteries.

La meitat d'aquelles cares tenien encasellaments mentals i no es podien desenganxar d'actituds aplicades durant anys, i l'altra meitat, actuaven per simple i primitiva imitació, però amb en Poe li era del tot indiferent. No havia aterrat d'un més enllà astral per captar adeptes d'una nova religió i no tenia en ment ser cap profeta filòsof en temps de crisi catòlica. Estava fet d'un motlle propi i considerava que no havia de donar explicacions per ser com era. També creia que la variabilitat humana era la part més enriquidora de la seva espècie.

En Poe era l'únic fill de la Britt i l'Ingo. La seva mare era americana i el seu pare descendia de germànics, concretament de Passau, una petita localitat d'Alemanya.

Es van conèixer d'Erasmus a Barcelona, i l'inici d'unes mirades va acabar amb un nuviatge formal i dos casaments, un a Florida i l'altre a Passau. Al cap d'un any, va arribar en Poe i amb ell una nova llar familiar, la ciutat comtal que els va presentar.

La Britt era dependent a una botiga de roba i l'Ingo i el seu *Petitó*, viatjaven per tot el territori espanyol.

La realitat d'aquella família era que els tres estaven *ben avinguts*, i com tota parella, els pares d'en Poe havien viscut crisis matrimonials i problemes per l'estil. Però els havien superat. L'Ingo intentava passar més temps a casa, la Britt s'esforçava per ser més carinyosa, l'Ingo no tirava la roba per qualsevol lloc, la Britt no deixava rastre de cabells mentre es rentava el cap,

l'Ingo baixava dos cops per setmana les escombraries... i coses així. I en Poe els observava amb un somriure ingenu, ja que en aquell cas particular, l'objectivitat era molt difícil d'aplicar. Hi havia molts sentiments personals pel mig, però havia trobat la solució. Intentava ser distant i deixar passar el temps, una arma infal·lible.

L'època més complicada d'en Poe amb els seus pares, va ser l'adolescència. Va ser una temporada de dubtes existencials i personals, és a dir, com en el seu actual dia a dia, però portat a un extrem insuportable de resistir. Era una bomba de rellotgeria amb un humor girat cada dos per tres, amb paraules desagradables quan n'esperaven tot el contrari, amb actuacions impròpies i desconegudes, amb agressivitat verbal i apatia diària. Però tot allò va acabar, i el nou Poe resultant d'aquella metamorfosi natural, va esdevenir, potser, no molt encantador, però sí més estable anímicament. Havia madurat.

Mentre en Poe estava a la universitat, compaginava els estudis amb vàries feines que li despertaven curiositat i que li proporcionaven diners -en aquells anys ja tenia la necessitat de ser autosuficient en molts sentits-.

Durant el segon curs de carrera es va enamorar profundament de l'Ona, una de la seva classe. I l'Ona era una noia morena, de cabellera llarga i fina, de mans delicades i somriure sincer. Era la perfecció feta dona i només li veia encants. Tenia un moviment de cintura enlluernador, uns pits prominents i desprenia fragància en el seu caminar. Era intel·ligent, una de les primeres de la classe, versàtil en el vestir i ocurrent quan se l'escoltava parlar. Però va ser una parella desgràcia, sobretot perquè en Poe mai es va veure capacitat d'intercanviar-hi més de dues paraules seguides i menys encara, de declarar-li el seu amor incondicional.

L'Ona va ser el gran amor platònic d'en Poe, i en aquell any acadèmic, les fantasies eròtiques amb el rostre i el cos de l'Ona encaraven el pensament convulsiu d'un noi amb hormones revolucionàries. La desitjava com un home pot desitjar a una dona i l'inspirava curiositat per la desconeixença que en el fons, tenia d'ella.

En Dani i altres companys d'en Poe, se n'hi reien. Era un tonto atontat en la seva pròpia tonteria, i no se'n donava compte, fins que un dia, al cap de sis mesos de començar tercer, quan l'Ona va *deixar-se veure* amb un altre noi, la cara angelical d'aquella fèmina va desaparèixer de la ment d'en Poe i va ser sotmès a la dura realitat, l'Ona també tenia defectes. Era baixeta, guenya, massa extravertida pel seu gust, lletja, des que sortia amb l'Alexandre i s'havia tallat els cabells, i molts altres adjectius que van fer que la balança Poe-Ona-Ona-Poe deixés de ser positiva i per tant, *passés d'ella*. Però tot allò formava part del passat, i com a tal, el recordava en comptades ocasions. En el fons havia estat una bona experiència sense mal regust de boca -n'hi ha molts que no ho experimenten mai-.

De vegades sortia de festa amb els amics, i de vegades es quedava a casa. Quan anava a la discoteca o de bars, intentava divertir-se i viure el màxim cada moment, i quan es quedava a casa, feia el mateix.

Li encantava la música i tot el que comportava escoltar-la dalt d'una tarima, en algun pòdium improvisat o arran de pista barrejat amb la multitud. Li agradava ser observat amb moviments insistents d'ossos prominents, i tancava els ulls quan les cançons arribaven al seu moment àlgic i es notava molt lleuger, gairebé tant com una ploma contorsionista amb desigs de volar i aterrar molt lentament al terra.

La vida d'en Poe tenia un objectiu molt clar. Buscava la felicitat amb tota la seva plenitud, però era un argument abstracte amb un guió improvisat cada cop que obria els ulls de bon matí.

S'havia passat alguns anys intentant esbrinar un estil de vida idealista i semblant a una utopia difícil de complir. No havia cregut mai en un món perfecte de color de rosa, i molts menys, en reaccions altruistes de la humanitat. Sabia que el seu món perfecte només ho seria per a ell, i amb aquest guió de base, s'estalviava de donar explicacions a la gent que no l'entenien. Però la gràcia -si és que hi era-, era que aquell jove vivia la plenitud de cada sol sense formes a imitar, era innovador en aquest sentit, i no tenia mestres que l'indiquessin el camí més fàcil, estava fet al seu propi

motlle; ell era com era. I mirava els demés sobre les espatlles, però no amb prepotència, no era el seu estil, sinó amb serenor aparent i amb un caminar distint a ells; era diferent. I de vegades li agradava tenir aquesta sensació, però en d'altres no.

La qüestió de tot plegat era que aquella filosofia barata no era tan secundària al nostre protagonista. Actualment vivia una semblança d'hipomania no diagnosticada per cap professional psiquiàtric. En una fase que no arribava a la mania, i menys encara a un estat Maníac-Depressiu, en Poe creia que podia aconseguir tot el que es proposés.

Creia tenir el poder absolut per fer i desfer el món a la seva manera, i els dies que vorejaven aquest cicle fantàstic, el transformaven en un ésser rebutjat socialment, i sobretot, per la seva família. Tenia un excés d'energia i una hiperactivitat mai vista en ell. Parlava eufòricament mentre intentava treballar, però la ment li donava moltes voltes per segon, i moltes més en masses ocasions, i un psiquisme fluid no deturava i el marejava sense poder concentrar-se en la rutina diària. Aquells dies, i concretament uns set, van ser decisius a la seva vida. Va ser la setmana del 15 al 21 de març del 2004. El dilluns va decidir deixar la feina. Es va presentar puntualment al seu despatx, i mentre remenava de tot, menys els papers que havia de remenar, va anar a parlar amb en Cisco. En Cisco era el directiu comercial i responsable de la sucursal immobiliària que treballava en Poe. I sota la seva supervisió estava ell i tres treballadors més.

En Poe se li va encarar al davant sense deixar-li obrir boca. Van ser poques paraules, clares i sense rotllo pel mig. Havia decidit deixar la feina sense cap raó aparent i així li va dir. Ho va reconèixer, aquell present era platònic. Va engegar a rodar un dels grans lligams de tota persona, la seva feina, i va poder percebre la llibertat entre els seus dits.

No va recollir les coses del seu despatx i no va dir gaires més paraules que les d'abans. Simplement va anar al lavabo, es va mirar al mirall, es va rentar la cara i es va tornar a mirar. Tenia un somriure d'orella a orella. Va deixar anar algun *adéu* a quatre parets d'ulls estranyats i va marxar. Ningú va entendre res.

El dimarts va anar al banc i es va hipotecar. Va demanar un crèdit d'uns quants milions dels d'abans i va comprar un pis al centre de Barcelona. La broma li va costar cara i poc barata, però en cap moment es va plantejar el que estava fent.

El dimecres, durant el dinar familiar, va aparentar normalitat, però els seus ulls transmetien poca sinceritat cara als ulls de la seva mare. Ella li va preguntar què li passava i ell li va explicar tot el que havia fet. La Britt es va aixecar de taula i donant voltes amunt i avall del menjador va plorar com mai ho havia fet. El seu instint maternal l'avisava que alguna cosa no funcionava del tot bé dins la ment del seu Poe i amb algunes paraules del mateix calibre li va intentar explicar que tot allò no era normal.

Ell es va rebel·lar contra la veritat i amb pensaments abstractes d'una pel·lícula demencial, va insultar amb paraules grotesques, barroeres i desagradables a les dues persones que més havia estimat en un passat molt recent. En aquells segons en Poe va canviar i va deixar d'estar capacitat per diferenciar el bé del mal, el correcte de l'incorrecte o a la seva mare d'una desconeguda.

Va continuar amb agressivitat física, i després d'esclafar la segona bufetada a la galta del seu pare espantat, va tenir lucidesa mental del que estava passant. Se li va quedar gravada la imatge d'un rostre estimat estirat pel terra, amb restes de sang i llàgrimes pels voltants i crits maternals i... més confusió entremig de més eufòria personal.

Va anar a la seva habitació, va agafar una maleta qualsevol i la va omplir de roba per anar enlloc.

Intentava fugir de la seva pròpia follia, però no li era gens fàcil poder oblidar unes veus que de vegades sentia amb més o menys intensitat i que insistien progressivament i li deien el que havia de fer. I aquelles al·lucinacions auditives van acompanyar-se de molt nerviosisme, neguit, sufocació, indecisió, tartamudesa vocal quan intentava contestar a les veus i molts altres símptomes que desconeixia.

Normalment acostuma a aparèixer una fase depressiva després d'una etapa maníaca, i exactament allò és el que li estava passant a en Poe.

Tenia vint-i-cinc anys i una vida per endavant, però les malalties mentals mai indaguen en aquestes superficialitats. En Poe havia estat escollit per una mà aliena en un bombo màgic on tots hi estem exposats, i a ulls de desconeputs, molts el culparien o es lamentarien d'una situació en la qual, ell no n'havia tingut cap culpa.

En Poe va acabar els seus dies desconcertat. Va fugir de Barcelona en un tren sense cap destí previst. Va anar a parar en una estació llunyana i va vagabundejar amb tot el que comporta aquesta paraula, i quan va ser trobat en terres parisenses per la seva família, els va mirar amb indiferència sense masses records del passat.

Ara, en Poe està amb tractament psiquiàtric i sembla que la medicació li està fent efecte, però sap de sobres que aquests cicles destructius els sofrirà tota la vida.

Ningú li ha girat l'esquena i la seva mare només viu per ell, però el que en Poe no vol verbalitzar és por. Està cansat de tot plegat. Es nega a ser una càrrega i té molt clar que els seus pares han de viure la vida amb independència de la seva.

Li fa por dir-ho amb paraules i que ho intentin evitar, però ho ha reflexionat profundament. Quan pugui, es suïcidarà.

NEGUIT D'UNA SINDICALISTA

Marta Ruiz Sanz

IMAS

Diuen que hi ha empreses **malaltes**... quin neguit, oi? La meva empresa és de **sanitat** i doncs, si estigués malalta o si quelcom l'hagués contagiada, hauríem d'estar tranquils. A veure, no ens alarmem. Pensa, tenim comitès i comissions quasi bé per a tot: Comitè d'Ètica, de Salut Laboral, de Formació, de Maltractaments, d'Avaluació, de Credencials, de Carreres Professionals, de Protocols... uff! De segur que me'n deixo algun. Ostres! Perdoneu-me m'oblidava del Comitè d'Empresa. Tranquil·la, amb tants comitès... quina és la raó d'aquest neguit?

A veure, pensa, torna a repassar. D'Ètica suposo que anem bé, o potser no? Pel que fa a la salut laboral, depèn. Els anys, l'estrès i altres factors de segur que ens passen factura. La Formació la duen a terme bé, no? Si no fos així ja m'ho direu. Maltractaments. Mare meva! Quin horror! D'això no en tindrem pas, no? Aquí jo no me'n surto.

Pel que fa a l'Avaluació, com anem? Vosaltres direu. En les Credencials, em torno a entrebancar. Carreres Professionals... tres quarts del mateix. Protocols: si us plau, que els protocols no em fallin! Ja per concloure, el Comitè d'Empresa. Aquest sí que no, ara no l'analitzaré de nou: Ètica, Salut Laboral, Formació, Maltractaments...

Entre tots direu la vostra, doncs de mi no s'allunya el **NEGUIT**.

EL VAMPIR NOVELL

Josep Tuset Huch

Hospital de l'Esperança

Si no crèieu en l'existència dels vampirs, aquesta pot ser una prova decisiva per a que canvieu d'opinió.

Jo sóc un vampir jove encara inexpert en segons què, però amb ganes d'aprendre sempre mentre vaig corrent pel món. La meva vida terrenal com a home la vaig viure a França fins fa pocs anys. Ara, m'he traslladat a viure a Catalunya. Els vampirs amb el temps, hem d'anar canviant d'ubicació a fi de no permetre que ens enxampin.

Un vampir-preceptor em transformà en vampir en un ritual de sang que havia acceptat per inconsciència juvenil i per desig de noves experiències. Aquest ritual em deixà exhaust fins a morir, alleugerint-me de la majoria de secrecions i vísceres corporals i fent-me renéixer com a nou ésser d'aparència humana, que només em podia nodrir de sang calenta (o fresca, si voleu), amb certa abundància i regularitat.

Només puc anar pel món de nit. Durant el dia dormo dins d'un taüt en el soterrani d'un castell abandonat. Tinc un aspecte atractiu, amb els ulls una mica com els gats i una visió nocturna que arriba a l'excel·lència. Els diners imprescindibles els prenc de les meves víctimes. M'agrada viure en hotels de luxe i canviar sovint d'identitat per no ser reconegut. Hi ha coses que haureu sentit dir dels vampirs que són falses, com la repugnància als alls o als crucifixos. A mi personalment em desagraden els alls per la seva fortor, i els crucifixos els trobo poc amables. Al cap i a la fi, jo crec en Déu i penso que tinc un poder especial que és part de la natura divina per ajudar a regular el sobrecreixement de l'espècie humana.

En l'aprenentatge de vampir estava molt marcat per l'ètica humana i em resistia a xuclar la sang de persones vives. Vaig passar molta gana: només

vivia de la sang dels animals que trobava i això em comportava molt d'esforç i poc rendiment. La clau de tot va ser l'adquisició del concepte d'ètica de vampir, deixant de banda l'antiga ètica humana. Per aconseguir-ho m'hi va ajudar la coneixença d'altres vampirs, que identificava fàcilment per la coloració fosforescent dels ulls i per l'actitud reticent a establir qual-sevol mena de contacte amistós. Algun fins i tot em va atacar i va estar a punt de destruir-me, però jo vaig ser més llest.

Una mica per casualitat vaig descobrir el RATPENAT-CLUB, un antre als afores de Barcelona amb aparença de bar nocturn discotequer. Era un centre regentat per un vampir-preceptor català que ajudava els vampirs més joves en dificultats i que, si volia, podia crear nous vampirs. Per sort allà l'ambient no era tan hostil amb els altres vampirs però sí amb els no vampirs, perquè de tant en tant, algun humà despistat anava a fer una copa en aquell club: joves incauts que no sabien que anaven a prendre la seva última copa.

Un dia el preceptor em va dir que em veia massa pàl·lid i mal alimentat i que havia de canviar de mentalitat. Vivíem en una societat competitiva on calia marcar-se el propi terreny, alimentar-se cada dia de noctàmbuls solitaris i no badar mai. Érem com els tigres o les panteres de qui cap humà protesta, perquè saben que la llei de la selva és inapel·lable, quan hom es fica a la gola del llop sense la precaució deguda.

He parlat dels felins i ara recordo una altra característica que m'hi fa assemblar: ens agrada moltíssim que ens facin carícies corporals. Tant és així, que molts vespres solia anar a la consulta d'un cariciòleg i li pagava uns quants euros per una hora de carícies: en sortia renovat! Els vampirs no tenim desitjos ni plaers sexuals perquè no els necessitem per a res. La reproducció d'un vampir ha de passar necessàriament per la presentació de l'ésser humà elegit al preceptor, que en una dura sessió el transforma en vampir. La feina és ensenyar-lo a alimentar-se bé els següents dies i no barallar-s'hi, com passa en la majoria d'animals, incloent-hi els humans.

Ara que parlava dels fills, he recordat una anècdota d'un vespre de carnestoltes mentre prenia la fresca assegut en un banc d'un parc públic, un

nen se m'atansà amb una bonica disfressa i em va dir:

-Senyor, sóc un vampir. Miri la capa màgica. Puc mossegar-lo amb aquests ullals!

De la boca li caigué a terra un tros plàstic amb els falsos ullals i vaig riure una bona estona. Però no el vaig tocar, paraula.

Cada nit havia de sortir a caçar i ja no em satisfieien els animals, així que buscava directament els humans en indrets allunyats del lloc on tenia la tomba. Al cap de pocs dies allò era bufar i fer ampolles: la desprotecció de la gent que trobava era patètica. Més que xuclar el coll, a mi m'agradava xuclar-los el braç després d'immobilitzar-los inicialment, fins a deixar-los dessagnats del tot.

Les festes de l'alta societat tenien, per a mi, un atractiu irresistible: podia triar la víctima enmig de la gentada d'aquell ambient fals. Una mossegada en un racó del jardí i els beneïts que descobrien el cadàver comentaven fredament i amb afectació aristocràtica:

-Oi mira, de fet li està bé per no saber prendre la dosi necessària.

Hi havia un simulacre d'investigació i es tancava ràpidament el cas, perquè la policia sovint estava involucrada en els afers tèrbols d'aquella gentussa. Sempre havia de marxar abans que claregés perquè no podia suportar la llum del dia, i molt menys el sol, per la meva pell blanquíssima, fresca, fina i fràgil.

Com passa sovint, la vida es torna una rutina. Quan era humà havia après què volia dir la mort i algun cop fins i tot havia arribat a desitjar-la. Ara que era vampir, sabia què era la mort i havia d'aprendre què volia dir la vida.

La monotonia de la vida de vampir es compensava amb l'agudesesa mental, l'agilitat, la previsió exacta de cada instant per no ser atrapat per la policia, o per qualsevol altre depredador.

Tot i això, sabia que només era immortal a mitges: no em podia afectar cap malaltia ni rebia sobre mi els efectes del pas del temps, i tenia un sisè sentit instintiu per prevenir els accidents. Malgrat això, podia ser destruït

definitivament. Per tant, la vida era llarga i la sang un producte imprescindible i molt saborós.

Ara em ve a la memòria un fet de l'etapa inicial quan encara tenia remoriments de consciència i rondava pels bancs de sang amb una bata blanca mentre estava a l'aguait d'una badada de la noia responsable de la vigilància de les bosses. Un dia en aquell hospital no vaig obtenir res, i quan marxava capcot, des d'una habitació una velleta em va cridar:

-Ep!, vingui, sisplau. Entri un moment...

La iaia estava molt greu i em va doldre veure-la plena de tubs per tot arreu, reflex de la ignorància i la inhumanitat d'aquells que suposadament l'atenien. La vaig saludar, i per ajudar-la vaig amorrar-me al braç que li quedava lliure fins que la velleta es va adormir plàcidament... per sempre. Vaig sortir de l'hospital més que tip, satisfet.

Amb el pas dels anys, la vida de vampir em començava a cansar i arribà a fer-se'm insuportable. Un dia vaig decidir morir per segona i última vegada. El problema era com fer-ho.

Després de buscar i pensar-hi, vaig trobar un capellà amb qui m'havia mig fet amic que em va comprendre i va acceptar, per caritat segons va dir, clavar-me l'estaca el dia convingut, mentre jo descansés en el taüt. Em penso que es va decidir per la vanitat de creure que jo era un fruit del diable que ell podia destruir. Quan ja ho tenia tot a punt, quan ja havia donat l'estaca i el martell al capellà, quan ja ens havíem posat d'acord sobre el lloc i el moment, succeí un fet inesperat que ho capgirà tot.

Un vespre que anava de cacera humana vaig veure una noieta rossa, bonica i angelical que caminava soleta per un carrer desert. Aquella nit però, no vaig fer com sempre sinó que em vaig posar a caminar al seu costat i vàrem començar a parlar. Jo escoltava embadalit aquella veueta dolça que m'explicava tendrament coses humanes irrellevants. Vam quedar que ens veuríem una altra nit, i així fou.

Una d'aquelles nits, a més de la dolcesa de la seva veu amable, s'hi afegiren unes carícies mútues excepcionals en el plàcid i agradable ambient

del meu hotel d'aleshores. Era per tornar-s'hi boig! Jo li explicava poques coses, amb una actitud més que prudent, però m'adonava que el meu ésser li provocava una gran fascinació. Desitjava veure-la cada nit, i ella s'hi avenia.

Sempre pensava que un dia o altre hauria de prendre una decisió, perquè ella no era vampira ni tenia vida eterna. La meva por era si algun dia se m'escapava la veritat o, Déu no ho volgués, patia una fam del dimoni.

Però el dubte real no era aquest. Pensava si portar-la al preceptor perquè la vampiritzés, encara que de fet, això no seria gaire bona feina ja que la condemnaria per sempre al meu estil de vida. A més hi havia el fet que dos vampirs, per molt amics que siguin, sempre seran una mica rivals per allò dels animals salvatges. Per acabar-ho d'adobar, jo estava convençut que no era bo que cresqués el nombre vampirs, i que dos vampirs junts són més insegurs i vulnerables que un de sol.

Vivia doncs, una vida molt agradable amb aquella noia, malgrat aquests pensaments repetitius. I vaig descuidar la capacitat d'estar alerta perquè una matinada en el moment de ficar-me al taüt, vaig recordar que aquell era el dia convingut amb el capellà. Ah no, allò no podia ser! Vaig decidir esperar-lo arraulit en el racó més fosc de l'estança fins que el grinyol de la porta en obrir-se, em desvetllà. Sense dubtar-ho el vaig atacar, bo i xuclant-li la sang fins que va caure desmaiàt. Immediatament d'haver-lo deixat a terra, em vaig ficar al taüt perquè ja era de dia. Aquella nit en despertar, el cos del capellà havia desaparegut. Vaig fer càbales i vaig pensar si l'havia deixat ben mort o no, o bé si havia pogut escapar-se malgrat la debilitat o amb l'ajut d'algú. En fi, em vaig adonar que estava ficat en una situació de perill, encara que de fet, allò havia activat la meva alerta total.

Pensar, i pensar bé, resol molts més problemes dels que podem imaginar. I com que comptava amb els pocs actes de pensament dels altres, gaudia d'un petit avantatge.

Quan vaig tornar a veure la Màrion (així es deia la noia rosseta i dolça), li vaig encarregar que busqués el mossèn, amb una excusa qualsevol, que

preguntés a la parròquia, als hospitals o a la policia, que...

-No, però si a mi no m'importa el fet de casar-nos.

Vaig quedar-me de pedra! Allò era l'última cosa que pensava. Quedava clar que el pensament d'un vampir i el d'un humà o humana eren coses de difícil conciliació. El sacerdot anèmic em podia delatar, malgrat la seva aparent bonhomia professional.

Vaig canviar d'amagatall, i també vaig prendre la decisió de fugir a un altre país. Canviar d'aires. Abans però, volia acomiadar-me de la Màrion. Per primer i últim cop vàrem besar-nos llargament, amb els ulls aclucats.

-Ets una persona ben estranya: amb la llengua he ensopegat amb uns ullals molt llargs... A més, el teu alè fa olor de sang.

Girat d'esquena em caigué una gota rosada sobre la camisa blanca, que no sé si era una llàgrima furtiva o simple saliva. Vaig fugir abans que l'aurora m'atrapés i em fes més mal.

No sé com ha acabat la vida del capellà, ni m'importa. L'única cosa que us puc assegurar és que visc de l'amable record de la Màrion, ara que ja deu haver-se fet velleta. I vés a saber si haurà anat a raure a un llit d'hospital! En aquest cas, una queixaladeta al braç seria el meu darrer acte d'amor cap a ella.

MÁS ALLÁ DEL TERRORISMO: EL ANTRAX: COMO METÁFORA

Oriol Vall Combelles

Hospital del Mar

Popper empleaba un recurso retórico para explicar el valor del método y lo hacía más o menos en estos términos: la mentira siempre es verdad y la verdad siempre puede ser mentira. Lo falso siempre será verdad que es falso, por el contrario lo verdadero siempre es revisable y lo que hoy es una certeza, años más tarde puede no serlo y atribuirse el fenómeno a otras causas. Quizá la aproximación a la verdad pase siempre por el error.

En octubre del 2001, aproximadamente un mes después de los acontecimientos del 11 de septiembre, el bioterrorismo, a través del *Anthrax* (Carbunco para nosotros), aparece en sobres de correo en forma de polvo fácilmente inhalable. El primer paciente, Bob Stevens, fue diagnosticado el 4 de octubre. Le siguieron no menos de 20 casos más.

En todo el mundo se abrieron los registros nacionales para conocer sus propios datos. En el *Butlletí Epidemiològic de Catalunya*, que publica el Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya, consta que en 1997 se registraron los tres últimos casos declarados, lo cual no significa que la enfermedad haya desaparecido. Sus esporas son resistentes a la desecación y a las temperaturas extremas.

El *Bacillus anthracis* o carbunco ha acompañado al ganado ovino y bovino desde los orígenes del pastoreo y su filiación data de los inicios de la microbiología a finales del siglo XIX. Aunque se conocía su poder infectante sobre la especie humana, fue ésta la primera vez que la transmisión se propagaba a través del vector postal. Su consecuencia, además de la transmisión individual del germen, ha sido el desencadenamiento epidémico del miedo.

Sin embargo, la realidad fue ocupando poco a poco el lugar hurtado por el escándalo. Al espectáculo mediático siguió, en la prensa internacional, un discreto protagonismo de letra pequeña y páginas interiores.

A partir del mes de Abril del 2002 empezaron a salir tímidamente a la luz pública escritos que sospechaban que el origen del bioterrorismo del ántrax era un asunto interno, nacido en las propias instituciones y laboratorios de EEUU, y cuyos motivos permanecen aún desconocidos.

ABC News comentaba el 4 de Abril, que todavía no había pistas fiables. El FBI cree posible se trate de un experto científico estadounidense. La CNN, por las mismas fechas, pone de manifiesto que después de 5.000 interrogatorios no se había encontrado todavía a ningún sospechoso. Sutilmente, no sólo se va descartando la conexión terrorista con el 11 de septiembre, sino que entre los laboratorios capaces de producir esporas de carbunco se encuentra el US Army Medical Research Institute of Infectious Disease en Fort Detrick, Maryland.

Medir el volumen de una determinada información puede ser un buen indicador para conocer el interés general sobre un suceso determinado, ¿o quizá sean unos intereses determinados quienes manipulan la importancia de una determinada información?

Mauricio Bertuzzi, comentando el dossier anual del Informe Quiral, documento elaborado a partir de las informaciones publicadas por importantes rotativos españoles, ABC, El Mundo, El País, El Periódico y La Vanguardia, subraya que en el mes de septiembre aparecen 16 textos hablando del carbunco y se dispara en octubre con más de 455 textos. Al plus terrorista de la noticia hay que añadir el esfuerzo periodístico por describir la alarma biológica y acompañar la psicosis con letras de molde.

Titulares como: "El pánico del ántrax se extiende a todo el mundo" (ABC, 15 octubre); "EEUU teme un posible atentado bioquímico con avio-netas de fumigación" (ABC, 25 octubre); "El miedo al ántrax se apodera de EEUU" (La Vanguardia, 10 octubre); "La psicosis del ántrax llega a Europa" (El Mundo, 12 octubre); "Cruz Roja abandonó en Kabul un laboratorio que

cultivaba ántrax" (El País, 15 de octubre), obligan a un debate para conocer qué realidad objetiva reflejan los medios de comunicación y qué percepción imaginada transmiten en sus informaciones. El miedo puede no ser infundado, pero sí desproporcionado, apunta el profesor Guerrero en uno de sus artículos. Es más, probablemente no sobren noticias, pero sí informaciones sesgadas, poco rigurosas y recomendaciones precipitadas, aunque vengan de revistas médicas de elevado factor de impacto.

El análisis de los textos publicados por el Informe Quiral, refleja además, un interés creciente de la población por los temas de salud. En 1997 fueron 5.984 textos y en 1999 11.135. No obstante, sobresalieron aquellos que más escándalo provocaron, por ejemplo si en el año 2001 ha sido el bioterrorismo por *Bacillus anthracis*, en 1999 lo fueron las dioxinas belgas o la intoxicación por Coca-Cola.

Frente al interés por la salud demostrado por la población, es responsabilidad del comunicador un buen y contrastado ejercicio profesional. La fiabilidad de lo escrito, es el muro de contención ante el avance de la prensa amarilla. ¿Es este color, en los medios de comunicación, lo que realmente se necesita?, ¿a quién beneficia?, ¿quién lo compra?

Obscenasamente, el amarillismo va destiñendo paulatinamente, no solo palabras como ciencia o científico, sino también otras como libertad o democracia.

Cuando unos colectivos hablan de plausibilidad, sesgos, evidencia, factores de confusión, probabilidades, intervalos de confianza, robusteces, especificidades, valores predictivos, conclusiones o hipótesis, otros calculan a ojo, se orientan por el olfato, tocan de oído, miden a palmos, opinan de calle y concluyen sentencias apoyadas solo en la letra impresa.

Mientras unos grupos profesionales se dirigen hacia la evidencia a través del método, en un camino zigzagueante, lento y lleno de señales confusas, otros colectivos se encuentran aún en otras dimensiones cuyos objetivos son únicamente procurar el escándalo por el escándalo, el espectáculo vulgar y el humor chato. A la opinión impulsiva no se contraponen el

valor de la reflexió. Seria difícil entendre en la actualitat que alguns invirtiesen en imaginació i treball teòric per solucionar el binomi capitalisme-democràcia cuya resultant és nada menys que la causa de la enorme asimetria social i els excessius nivells de desigualtat.

Hay professionals que son formadores de opinió pública i en molts casos es éste el preludi per armonitzar la propia consciencia individual. Son actors socials cuyas opinions poden orientar i decantar las actitudes del ciutadano medio frente a determinados sucesos. Entre estas profesiones destacan políticos, jueces i periodistas que, huérfanos de paradigma, cada vez más, están necesitados de pruebas i método. En este sentido, no deberían apearse de la exigencia social que obliga a un esfuerzo para acercarse al mayor grado de evidencia posible. Si no se puede mostrar hay que tratar de demostrar.

La clase política i la sociedad civil, son dos vasos comunicantes cuya causa i efecto son recíprocos. Esta analogía convierte a cada uno de ellos en síntoma del otro. Por un lado, unos políticos que han dimitido, por lo general, de su función pedagógica. Por otro, muchos se encuentran desacreditados i convertidos en correa de transmisión o chivo expiatorio para mayor gloria del capitalismo, como recordaba Josep Ramoneda. En frente, está una sociedad a la que no hay que pedirle lucidez. Simplemente, cada vez más, el ciutadano, inmerso en discursos oscuros, donde los intereses priman sobre los valores, votará a unos u a otros por cosas nimias i próximas. Tal vez votará al contrario de quién le haya cortado la palmera de la esquina.

Esto es un síntoma más de la comunidad de ciutadanos que está emergiendo, en el mejor de los casos profesional, técnica, pero también desideologizada, donde todo vale, donde todo se suma i nada se pesa, donde los valores son teoría de libros de texto i donde la realidad se vive como inamovible. El análisis ha sido sustituido por creencias no contestadas i se adivina un sincretismo entre la banalización i lo cercano, por ejemplo el miedo irracional al inmigrante (al forastero) o el tema de Palestina, el cual es vivido como un problema lejano i que solo a los árabes concierne.

Los que “valen” son políticos con ideas simples (Le Pen en Francia y Haider en Austria) o empresarios con retórica populista (como Berlusconi en Italia). Lo mediocre se consolida, y los valores sociales apenas se exigen. El nacionalismo radical, la xenofobia, el delirio populista se convierte en provincianos horizontes de corto vuelo. No siempre la moral está a la altura de la inteligencia.

El conocimiento holístico es la propuesta ante el avance imparable de clases medias con alta capacidad adquisitiva y baja formación global. El saber hace al ciudadano menos manipulable, más discriminativo ante el consumo, ante la desmesura de poseer o la pulsión de conseguir (felicidad, comodidad, velocidad, libertad...).

He ahí una primera conclusión, no por sabida menos importante: una buena formación, una formación redonda, favorece la autonomía, evita la alienación, permite conocer mejor el contexto y diversificar los recursos.

El oficio de mezclar y cocinar los ingredientes del saber genera conocimiento. Se trata de repensar, por ejemplo, que en la base de la libertad está la justicia; que en la base del ejercicio del voto está saber lo que se vota; y que no hay democracia sin formación.

En este sentido, los medios de comunicación constituyen una de los grandes pilares estratégicos del estado, de ahí el interés en controlarlos con ejercicios de mayor o menor sutilidad. Sin embargo, aún asumiendo políticas de información aceptables, la fuerza pedagógica de la TV no está utilizada.

La irrupción de la TV ha sido tan importante como la utilización humana del caballo o la incorporación de la patata en nuestra cultura culinaria. El entorno cotidiano está cada vez más mediatizado por esta ventana familiar, que ocupa el lugar del fuego de antaño, que nos acerca un “exterior” unidireccional y que no admite diálogo ni controversia. Únicamente permite escuchar.

El pequeño pero inmenso ecosistema televisivo, está demasiado contaminado de frivolidad y anti-pedagogía. Más todavía, se contraponen demasiadas veces a la propia docencia escolar y en general, no se nutre de con-

tenidos rigurosos, de enseñanza de habilidades, ni de actitudes que, probablemente beneficiarían a la sociedad en su conjunto.

Una propuesta, en la línea del 0.5 %, de los microcréditos o de la tasa Tobin, sería el "Canon Pedagógico". Se trataría de impulsar la acreditación de calidad, en el amplio sentido del término, y estaría dirigido a todos los medios de comunicación, con preferencia a la TV. Monitorizados estos medios por expertos independientes en contacto con asociaciones de ciudadanos, tendría como objetivo conocer los valores de los programas, su utilidad como necesidad percibida, las evidencias contrastables de sus textos e imágenes, su nivel pedagógico global, incluso en su publicidad, y el entretenimiento como vehículo amable. Sería deseable que el canon valorase sobre todo, las proyecciones en horas de máxima audiencia. Su cumplimiento sería un indicador para futuras subvenciones con recursos públicos a la cadena de TV acreditada.

Conseguir cambiar este medio de comunicación que bombardea informaciones emocionales y desarticuladas, probablemente contribuiría, en sintonía con Luc Boltanski, a romper la homogeneización de una sociedad hiperprotegida, administrada y aletargada en su "bienestar" confortable y previsible.

Bertrand Rusell ya decía que si se ama a la vez pensamiento, vida y justicia, nuestra felicidad puede no coincidir con nuestro confort. Y en este sentido abría un debate, todavía pendiente, sobre los límites de la sociedad del bienestar.

Bibliografía:

- *Butlletí Epidemiològic de Catalunya*. Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya. 1997.
- Popper K. *En busca de un mundo mejor*. Paidós. 1996.
- Boltanski L. *El nuevo espíritu del capitalismo*. Ed Akal. Madrid 2002.
- Casino G. "La salud como noticia. Escepticismo." Junio 2002.

(<http://db.separ.es/cgi-bin/wdbcgi.exe/separ/pescepticemia.plantilla?pident=1159>)

- "Anthrax terror remains a mystery." Marzo 2002 <http://CNN.com>)

BARCELONETA 1937

Jordi Varela

IMAS

La Roser es van endinsar per aquells carrerons traçats amb tiralínies, enmig d'un vesper de criatures i de la cridòria humana habitual del lloc, però el que més la va sorprendre van ser les runes que hi havia pels carrers i l'aspecte derruït de molts edificis. Els bombarders s'havien acarnissat en la Barceloneta, probablement per la situació portuària del barri o potser per la proximitat de les fàbriques metal·lúrgiques, o per ambdós motius. Alguns pensaven que les bombes, que tan sovint hi queien, eren degudes a la imprecisió dels aviadors, mentre que altres defensaven que els feixistes perseguïen castigar la població per sembrar-hi el desànim. Fos com fos, a batzegades, del cel hi plovia mort i dolor. La Roser, jove, hi va anar a la recerca d'aixopluc. Les trinxeres de l'Aragó l'hi havien robat el xicot i els bombardeigs la feina. I amb tot aquell infortuni, va pensar que el millor era respondre a la invitació de l'Angelina, la germana soltera del pare. Aquella tieta era gairebé desconeguda per ella. Només en sabia l'adreça del carrer Escuder i que algunes vegades havia sentit que vivia en un lloc anomenat "el quart de casa".

A la Barceloneta, la Roser ben aviat s'hi va sentir còmode, malgrat la migradesa de l'habitable de la tieta Angelina, on cada nit havien de plegar la taula per estendre-hi el matalàs. Les estretors dels interiors del barri eren, però, ben compensats per l'amplitud generosa dels espais marítims. Aquella gent de la Barceloneta era molt diferent a la del Raval, el barri on havia viscut des que havia arribat a la ciutat, perquè aquí, al revés d'allà, l'anonimat era impossible. Un cop de sort li va obrir la porta d'un torn de tarda a l'economat de la Fraternitat, la qual cosa li va permetre fer moltes coneixences. Eren temps de sirenes i bombes, tres o quatre cops per set-

mana, i per aquest motiu, els morts, els ferits i els esfondraments d'edificis havien esdevingut presents a la vida quotidiana de tots els barcelonins, però especialment per als veïns d'aquell barri portuari. Les incursions de l'aviació enemiga anaven cada cop a més i l'aspecte de Barcelona ja era d'una ciutat assetjada per un enemic poderós disposat a destruir-la per fer-se-la seva. I de tot el que havia ocorregut en aquell temps, el que més havia commogut a la ciutadania, havia estat l'explosió d'una bomba a la porta d'una escola de la Barceloneta, on hi van morir molts nens i mares. Però curiosament, de la situació dels fronts, és a dir de la guerra pròpiament, ningú en parlava.

Els diumenges eren el millor dia de la setmana per a la Roser, perquè la Cesca i en Damià, dos amics que havia fet, no la deixaven sola ni un moment. Al matí passaven a recollir-la i anaven plegats a la platja, i fins i tot un dia que el sol escalfava, malgrat que ja era a principis de novembre, van anar als banys Orientals. Aquell edifici arabesc, per als ulls de terra endins de la Roser, era com un palau de conte de fades, d'aquells que hi havia al bagul de la masia. El dia dels banys Orientals, la Cesca i en Damià van anar a les respectives piscines de dones i d'homes, mentre que la Roser va preferir prendre el sol en una gandula. També acostumaven anar a menjar, tots tres, peix fregit a qualsevol dels berenadors que hi havia a la mateixa sorra de la platja, i allà els transcorria la tarda del diumenge, entre rialles i cançons que algú arrencava, després de beure a galet dels populars porrons que hi havia per les taules. Atenció barcelonins, hi ha perill de bombardeig, era una de les tonades que més agradava llavors, però en realitat, per a aquella gent, l'altra cruesa de la guerra, la del front, quedava lluny.

Cada cop que hi havia avís de bombardeig, que era sovint, l'Angelina i la Roser es refugiaven a la farmàcia, a la mateixa que els preparaven els unguents per a la sarna, que havien enganxat de la misèria del barri. En aquell escàs magatzem soterrani, el veïnat s'hi amuntegava i l'ambient hi esdevenia irrespirable quan l'alerta durava massa. Per la seva banda, la Generalitat estava construint un refugi de gran capacitat a la plaça d'en

Francesc Magriñà; però les obres anaven més lentes que l'esdevenir de la guerra, i mentrestant les persones, esporuguides, s'havien de protegir en llocs soterrats, amb una seguretat més aviat dubtosa, com el del carrer de la Mestrança, que una bomba el va rebentar i va matar tots els que hi eren dins. En una d'aquelles alertes, als baixos de la farmàcia hi va haver un lamentable accident que va estar a punt de costar la vida a un bon grapat de persones quan, amb l'esverament per les explosions, algú va tombar una ampolla que contenia amoníac i les feines que van tenir els congregats per poder sortir, abans que no quedessin intoxicats allà baix.

Aquesta anècdota era un exemple de l'estat de nervis que es respirava a la Barceloneta. Hi havia el convenciment entre els veïns, que aquell petit territori encerclat pel port i per fàbriques de les grosses, havia esdevingut un lloc molt perillós per viure-hi. Per aquest motiu, el pànic del barri anava en augment cada dia que passava, i la runa dels edificis ensorrats s'amuntegava en uns carrers cada cop més intransitables. La mainada, entremaliada, aprofitava el desori per jugar a guerres, o a fet i amagar pels turonets dels carrers o per dins de les cases abandonades. Amb aquella situació, tothom qui podia marxava del barri. Els uns anaven a casa de parents, o altres simplement buscaven cases abandonades per Collserola, pels afores de la ciutat, o per qualsevol indret més segur que no pas aquell barri maleït pels aviadors enemics. La situació a la Barceloneta va esdevenir tan desesperada, que finalment la Generalitat va ordenar l'evacuació del barri l'endemà mateix del dia de Reis de 1938; i aquesta greu decisió es va prendre, malgrat que no anés acompanyada per cap mena de pla per allotjar les més de quinze mil persones que aleshores habitaven el barri.

Després de la intoxicació dels gasos d'amoníac de la farmàcia, la Roser va perdre el que hagués estat el seu primer fill, fruit del darrer permís de l'Isidre. Havia tingut dues faltes de la regla i ella ja n'estava segura que estava embarassada, però encara no ho havia dit a ningú, ni a la Cesca, perquè malgrat que els temps eren revolucionaris, una mare soltera continuava sent una mare soltera. Aquelles pèrdues la van deixar tan debilitada que

l'Angelina, mitjançant amistats en el comitè, va aconseguir que la Roser ingressés a l'Hospital dels Infecciosos, a l'altra banda del Gasòmetre. Allà, lluny de millorar, hi va contraure una tuberculosi. Però malgrat l'internament, la Roser no es va lliurar de l'evacuació, perquè l'hospital va haver de ser traslladat a Collserola, a l'Hotel la Florida. La sort d'aquella malaurada noia, no va ser més que una mostra de l'impacte dels temps de guerra, sobretot en els més febles: patiment, malaltia i mort.

POESIA

¿QUIÉN SOY YO?

Eugènia Agualeles Navarro

Centre Geriàtric (iaGs)

De mi madre nací
Mi abuela me puso el nombre,
El amanecer de mi padre
De mi abuelo el atardecer
De todos ellos, yo.

Del cielo al infierno
Del blanco al negro
El huracán y la quietud
El todo y la nada
¿Quién soy yo?
¿Cuál es el misterio?

Ser o no ser
Ésa es mi responsabilidad
Ése es mi compromiso
Ésa es mi apuesta
¿Quién soy yo?
Ésa es la cuestión

A TERESA

GROCS

REFLEXIÓN

Juan José Ballesteros

Hospital de l'Esperança

A Teresa

Para Teresa

Tierna, dulce, serena,
amable, amorosa Amiga, celeste, eterna
para Ella: ¡Ésa!

Grocs

Groc és el cel a l'alba
Plena de groc la floresta a la tardor.
Groga és la flama que crema
el vell tió.
Roses per tu, alba meva,
Grogues com la tardor,
Grogues con la flama que crema
Dins meu cor.

Reflexión

Pensar: ¡qué trabajo!
Soñar: ¡qué delicia!
Vivir: ¡qué malicia!
Morir: ¡qué descanso!

VETLLA PER MI

Montserrat Carbonell Ortiz

Institut Psiquiàtric (iaPs)

Vetlla per mi
infermera de nit,
ara que jo no puc
fer-ho per mi.

Vigila si dormo
o si estic trist,
ara que no tinc
la família amb mi.

Cuida de mi
fins que estigui eixerit,
ajuda'm a sortir
d'aquest embolic.

I si la fredor de l'alba
em fa restar aquí,
no hauré estat sol,
hauràs vetllat per mi.

LA MALALTA

Mariaina Cerdà Esteve

Hospital del Mar

Mira la dama que plora,
el seu cos fet d'aigua sent,
que poc a poc s'evapora,
en un núvol transparent.

Vida que viu i és sincera,
vida que a voltes s'esgota,
i en la lluita ella és guerrera,
que nega el destí que vota.

I teva ànima és un clam,
que la mort no et sedueix,
I no t'empassaràs l'ham
que aquesta dona et serveix.

No penses esperar els brots,
d'aquesta flor maleïda,
assentada sobre els mots
fets de compassió, aterrida.

Teu és el sol i la llum,
teu és el vent a la cara,
teus els colors fets de fum
que al món udolen encara.

Que si la ciència és gran,
més ho és la teva força
que a la nit com lluna estant,
el teu negre mal esmorza.

UTOPIA

Isabel Coll

Hospital de l'Esperança

Doneu-me una pau petita
que la gran prou que vindrà,
com una bona collita
que a tots donarà la mà.

Doneu-me una pau menuda
i la gran poncellarà,
damunt la terra batuda
on l'espiga creixarà.

Doneu-me una pau ben xica
en cada cor bategant
com l'onada que ens salica
de ponent fins a llevant,

I ens mostra de mica en mica
la grandesa d'un instant.

VIURE CADA MOMENT

Carme Freixas

Institut d'atenció psiquiàtrica: Salut Mental i Toxicomanies (iaPs)

Cada dia és especial
Si te'l mires amb amor,
Els arbres són del color que tu vols
I els ocells canten amb el to més dolç.

Cada dia és especial
Si el vius amb il·lusió,
El teu fill et besa amb dolçor
I la vida la veus d'un altre color.

Cada dia és especial
Si te'l mires amb tendresa,
La lluna il·lumina la foscor
I el sol ens porta la calor.

Cada dia és especial
Si escoltes l'amic,
El soroll sona amb to suau
I els problemes et deixen en pau.

Cada dia és especial
Si aprens a ser tolerant,
El silenci es fa més fort
I tu l'escoltes tot caminant.

Cada dia és especial

Si sents el somriure del nen,
El teu cor s'omple de joia
I tu te'l mires content.

Cada dia és especial
Si mires el blau del mar,
Els vaixells veus a l'horitzó
I navegues amb la imaginació.

Cada dia és especial
Si aprens a donar,
Trobés el teu amic trist
I tu el saps consolar.

Cada dia és especial
Si aprens a estimar,
Les hores et passen volant
I tu vas mirant endavant.

Cada dia és especial
Si gaudeixes cada instant
Vivint cada moment
I fent somriure als qui amb tu estan.

Cada dia és especial

Si escoltes el soroll del vent
Sents els ocells volar
I tu els saps contemplar.

Cada dia és especial
Si ets capaç d'estimar,
Busques sempre la veritat
I tu actues amb sinceritat.

Cada dia és especial
Si busques la senzillesa
Les petites coses saps cuidar
I tu les aprens a valorar.

A L'AMIC TRIST

Carme Freixas

Institut d'atenció psiquiàtrica: Salut Mental i Toxicomanies (iaPs)

No estiguis trist, somriu,
Viu la vida intensament.
No estiguis trist, somriu
Estima la vida en tot moment.

Mira a la nit els estels
I veuràs que bonica és la vida,
Mira en el mar els vaixells
I no t'oblidis que tens vida.

Obre el teu cor als qui amb tu estan
I sentiràs que tens vida,
No tiris enrera ni un instant
I vés endavant per la vida.

Mira sempre endavant
Doncs avui, demà, cada dia és vida.
El teu cor és gran
I estimes molt la vida.

El dia a dia ens fa pensar
Que a vegades la vida és dura,
Però no deixis mai d'estimar
I viuràs la vida amb dolçor.

S'ha de viure la vida,
La vida ens dóna vida,
Que bonica és la vida,
Pensa, somriu i estima la vida.

CANT A LA LLIBERTAT

Carme Freixas

Institut d'atenció psiquiàtrica: Salut Mental i Toxicomanies (iaPs)

Quan miro el mar
I veig un veler navegar
Imagino com hissa les veles
Lluitant i caminant cap a la llibertat.

Som lliures, però ens lliguem,
Ens aferrem a una vida lliure,
Però dia a dia ens encadenem
Buscant qui ens pugui alliberar.

Miro el veler allà lluny
Com navega sense parar,
Sap el que busca, sap el que vol
I per sobre les ones ho intenta anar a buscar.

No vulguis la teva vida trista,
No deixis que passi per passar,
No pensis que està lluny l'alegria
Doncs a prop la pots trobar.

Mira el veler feliç
Entonant el seu cant de llibertat
Que entre vendavals i tempestes
Mai es cansa de lluitar.

Sigues lliure amb fermesa
Volent ser-ho de veritat
Segueix fent camí, no paris
I trobaràs la felicitat.

DILEMA

Montserrat Galiana Paya

Hospital del Mar

Reír es arriesgarse a parecer tonto
Llorar es arriesgarse a parecer sentimental
Pretender a alguien es arriesgarse a comprometerse
Expresar sentimientos es arriesgarse a ser rechazado
Exponer tus sueños frente a las multitudes es
Arriesgarse a hacer el ridículo.

Amar es arriesgarse a no ser correspondido
Adelantarse en presencia de adversidades es
Arriesgarse a fallar.

Pero los riesgos deben ser tomados,
Porque el más grande de los peligros de la vida
Es no arriesgarse a nada.

La persona que no arriesga nada,
No hace nada,
No tiene nada,
Es nada.

Se evita el sufrir y el penar,
Pero... no puede aprender,
Sentir,
Cambiar,
Crecer o
Amar.

Está encadenado por sus incertidumbres
Sólo la persona que toma riesgos es libre.

QUE TU VIDA SEA DE COLORES.

LA IL·LUSIÓ

Óscar García Algar

Hospital del Mar

Cada dia,

des de fa dies,

Ell la veu al matí,

cofoia de la seva bellesa de postal,

Quan entra al vagó,

la busca,

entre la gent,

sempre darrera d'algú,

Furtivament, se la mira,

trobant sempre la seva mirada,

d'ella,

Malgrat la frescor de la seva fesomia,

amb un mig somriure,

que la fa més inquietant,

Sempre porta vestits,

el color dels quals es confon amb els contrastos de llum de la gent

amuntegada al seu voltant,

Avui li sembla especialment bonica,

a ell,

Cada divendres,

en tornar a casa seva,

en un barri polsegós,

trist,

S'acomiada amb una mirada baixa,

i ell nota,

els ulls d'ella,

a la seva esquena,
que el segueixen,
Avui és dilluns,
mentre espera el metro,
ell,
acaba de decidir,
que avui se li acostarà,
necessita saber la seva olor,
d'ella,
Ara puja al comboi,
la busca amb la mirada,
allà on sempre és,
Però,
no la troba!
no és possible,
mai no havia fallat,
Avui ell,
ha canviat de vagó en cada viatge,
ha esperat cada nou metro,
s'ha sentit morir una mica,
captiu d'una desesperació que quasi havia oblidat,
envaït del dol,
de perdre una mica més d'il·lusió,
robada aquesta vegada,
pel cruel operari,
que ahir va canviar el cartell de l'anunci des d'on ella somreia,
pel d'un cotxe familiar.

UN BELLO SUEÑO

Cleofé García Ramírez

Centre Geriàtric (iaGs)

Ayer tuve un bello sueño,
¡ coroné la cima más alta!
casi tocaba las nubes
mis ojos se iluminaban,

entre las gentes humildes
esquivando las mareas,
los retorcidos caminos
y las sencillas veredas.

pero la cima es resbaladiza
te has de agarrar fuertemente
¡piensa! que esos momentos
no duran eternamente,

Ayer tuve un bello sueño,
¡feliz estaba, contenta!
por un momento yo estuve
en la cima de la tierra.

has de aprender a bajar
lentamente, sin fisuras,
pues si el equilibrio pierdes
las consecuencias ¡son duras!

Planea bien el descenso
antes que alguien te empuje,
el precipicio es muy grande
visto desde la cumbre.

Si quieres subir muy alto
has de saber caminar
por los senderos sencillos,
por los remansos de paz,

A SARA (DE SU AMIGO EL ESPANTAPÁJAROS)

Cleofé García Ramírez

Centre Geriàtric (iaGs)

Los gorriones en mi espalda
se ríen de mi. ¿Tan fiero?
¡Espantapájaros!
ya nadie me toma en serio.

No importa que de mi se rían
hasta los niños pequeños.
Yo siempre tan destartado,
con pajas en mi sombrero.

Paciente espero de pie,
por ver si vuelve de nuevo
aquella bonita niña
con cara de terciopelo.

¡Alegre como una alondra!
¡despierta como un jilguero!
sus ojos tienen las luces
de mil estrellas del cielo.

Cuando juega, cuando ríe,
parece una cervatilla,
corriendo entre los tomillos
recogiendo florecillas.

“Sara” dicen que es su nombre,
me lo han contado los vientos.
“Princesa dominadora”
es su origen en hebreo.

Cuando me mira se ríe
de ver mi aspecto tan feo,
pero su sonrisa abre
hasta las puertas del cielo.

Ha valido la pena ser,
“espantapájaros” un momento,
por ver tan grande hermosura
creciendo bajo los cielos.

AGRADECIMIENTO

Cleofé García Ramírez

Centre Geriàtric (iaGs)

Seis meses han transcurrido
de su grave enfermedad,
¡se ha quedado muy débil,
casi no puede andar!

Morirme quiero monjita,
si yo no salgo a la calle,
tanto tiempo ya en la cama
a mí el corazón me parte.

Para su fiebre es muy malo
¡dicen! que le toque el sol
pero si no siente sus rayos
se le hiela el corazón.

Siento que muero de pena
¡por favor, déjeme subir!
que me corra un poco el aire
yo, necesito vivir.

Uno, dos, tres, cuatro,
comienzan los escalones
cinco, seis, siete, ocho,
los sube casi a empujones

agotada, resoplando,
nueve, diez, once, doce,
que corta distancia hay
entre la pena y el goce.

Por fin; siente ese sol tibio
ese aire limpio, sereno,
en su rostro agradecido
acariciando su cuerpo.

Rizos parecen las tejas
de color marrón granate,
en las que suave se sienta
a contemplar el paisaje,

el río no puede verlo
porque le ocultan las tejas,
pero escucha su murmullo
y el corazón se le alegra,

desde su rincón observa
la gran y hermosa ciudad,
un privilegio que muchos
jamás, podrán contemplar

con sus regios monumentos
Acueducto, Alcázar, Catedral
¡parece un cuento de hadas!
sin duda, invita a soñar.

El médico no le deja
que suba hasta la terraza
pero la monjita insiste
¡se le ve más animada!

¡no deje que la convenza
el médico, por favor!,
si no subo a esa terraza
de pena me muero yo.

Sor Honorina era lista,
conocía a sus enfermos,
con una simple mirada
adivinaba sus miedos.

A escondidas del doctor
le daba ciertos caprichos,
conocía bien sus gustos
¡cómo sabía su oficio!

No estará de más pequeña
que además de sol te instruyas,
tu ciudad dicen que tiene
muchas y grandes historias.

Escondido tiene un libro
de su ciudad, de Segovia,
le va leyendo a ratitos
en la cama, a deshoras.

Niña: si te deajo subir
sólo será media hora
¡no me hagas insistir
cuando te diga, ahora!

Sólo doce peldaños
para sentirse mejor
al principio se cansaba
¡qué alegre los sube hoy!

De nuevo vuelve a sentir
las ilusiones perdidas
a soñar, a recordar
lo bonita que es la vida.

Su ciudad salvó su vida.
El poderla contemplar
le disipó la tristeza,
¡pudo volver a jugar!

LA GARRAPATA

Cleofé García Ramírez

Centre Geriàtric (iaGs)

Un arácnido aplanado
con la cabeza pequeña,
negro como la noche
de medidas indefensas.
¡Parásito de animales,
chupa-sangre de otros seres!,
cuatro patitas al lado
ocho me dicen que tiene.
Sí, GARRAPATA la llaman
Por la cual casi me muero,
¡me picó en la coronilla
de mi cabeza, entre el pelo!
Mi historia en el hospital
causa risas, desconciertos;
los médicos no me creen
pero yo siento que muero.
Altas fiebres y pinchazos
me causan un gran dolor,
veo mi rostro desfigurado
ante el espejo ¡qué horror!.
Desesperada pido
ayuda a un compañero,
con gran anhelo busco
¡al amigo, al médico!.

No importa decir su nombre
el sabe que yo no miento.
A mi casi me mata un "bicho"
como la noche y pequeño.
Sólo era un compañero
pero confiaba en él,
mi vida salvó ese día
yo lo sé reconocer.
Una bonita amistad
nació de aquellos momentos,
un gran cariño le guardo y
todo mi agradecimiento.

(a Juan Mª Caral)

DE LAS GUERRAS

Ricardo López Bosque

Hospital de l'Esperança

Gritos de libertad
y otro yugo aprieta.
Quieren mi alegría
y me ahoga la pena.
Son mis salvadores
y conmigo no cuentan.
Son reconstructores
y primero destrozan.
Sabor a vacío,
astillas en el cuerpo,
temblor, escalofrío,
¿dónde me encuentro?

DE LA MUERTE

Llegamos de un lugar ignorado,
pero sin preguntar mucho aceptamos,
y en la vida inmersos olvidamos,
que al final siempre marchamos,
al destino del que todo ignoramos,
y en ese momento sí preguntamos,
¿qué es la vida, qué es la muerte,
que es la nada, qué es el presente?

DEL AMOR

Si en la distancia
el sol te acaricia,
no te puede herir;
amor sin malicia,
en tu piel, su delicia
déjalo pues sentir.
Roce de mano, esa palabra,
esos ojos, son instantes
que desbordan mi alma
sin alcanzar a ser reales,
sentir amor que galopa
entre sueños y verdades
en este mundo que ahoga,
sinceras, otras posibilidades.

MAMA

Rosa Martínez Navarro

Centre Geriàtric (iaGs)

Madre, madrecita
del alma.
Que en tu vientre formaste,
siete seres, siete vidas.
Madre, madrecita
del alma.
Aún recuerdo el olor
de tu piel,
cuando me abrazabas de niña.
Madre, madrecita
del alma.
Aún recuerdo el calor
de tus abrazos.
Y aún hoy me abrazas
y me abrigas.
Madre, madrecita
del alma.
Me acuerdo de tus guisos,
su olor, su sabor;
inigualables al mejor cocinero.
Madre, madrecita
del alma.
Me acuerdo cuando tus manos,
daban brillo a un suelo desgastado.
Recuerdo, patinar
y jugar sobre ese suelo,

acompañada
de mis hermanos.
Tú nos regañabas, pero luego nos besabas.
Recuerdo, los fríos días de invierno.
Nos abrigabas con amor,
y a esas siete personitas
les cubrías sus manos con calcetines gastados.
Y esas siete personitas se miraban las manos y pensaban,
los guantes más bellos.
Madre, madrecita
del alma.
Recuerdo aquel abrigo,
el más bonito, que me compraste,
a escondidas, mintiendo luego
a ese padre querido.
Padre aún recuerdo;
aquel día, que decías que te ibas,
te marchabas.
Me acerque sigilosa
a la pequeña habitación.
Y mirándote a los ojos,
¡no, te vayas!
Padrecito, querido
del alma.
Y tú dejaste en el suelo
la pequeña maleta,

en el suelo desgastado.
Y un beso me diste.
Padre, madre
el ejemplo a seguir.
De vosotros aprendí
a sentir la ilusión
por la vida.
Y a valorar las cosas
pequeñas y grandes.
Madre, padre
ahora ya viejeitos
vais de la mano.
Y al miraros
vuelvo a sentir
el más bello y tierno AMOR.

AMAR

Rosa Martínez Navarro
Centre Geriàtric (iaGs)

Eres mi pecado más
hermoso.

Soy tu castigo más
dulce.

Eres el sabor prohibido.

Soy tu apetito más
insaciable.

Eres mi capricho
preferido.

Soy aquello que más
quieres.

Eres el manantial que
sacia mi sed.

Soy la fuente de tus
deseos.

Eres mi fruto maduro.

Soy la flor de tu jardín.

Eres la calma en mi
tempestad.

Soy la tormenta que
despierta tus sentidos.

Eres mi momento del día
más esperado.

Soy tu sonrisa al
despertar.

Eres y soy
El AMOR.

MI FUERZA

Rosa Martínez Navarro

Centre Geriàtric (iaGs)

La luna,
blanca callada y serena.
Las estrellas la acompañan
y desde mi ventana diviso
el firmamento.
Miro la luna
que parece sonreír
se ve hermosa.
Los pensamientos
invaden mi mente.
A un lado de mi cama,
tranquilo, sereno duerme mi compañero de caminos.
Tras el fino tabique,
nuestro pequeño descansa.
¡Qué no te diera yo!
Hasta la luna si pudiera alcanzaría
para dártela, envuelta de estrellas.
Te hablaré de la vida,
consejos mi niño, yo te daré.
Para que tu camino
sea recto y llano.
Que ninguna piedra,
interrumpa tus pasos.
Te contaré de gentes,
que a lo largo de tu vida,
conocerás.
Algunas como un tesoro
las guardarás.

Otras, ni el recuerdo merecerán.
Y de amores, ¡niño mío!
¡Qué te contaré!
Sólo los buenos momentos,
deberás guardar.
Lo malo aléjalo
de tu pequeño corazón;
déjalo atrás.
Sólo has de conservar
lo que te puedan aportar.
Ya verás, mi niño
del alma;
tranquilo y sereno
tú crecerás.
Lleno de amor y ternura.
¡Qué no te diera yo!
La luna y las estrellas.
¡Qué no te diera yo!
Hasta mi alma te daría.
Y un mundo lleno
de color y hermosura,
envuelto con amor.
El sueño me vence
y la luna parece
reír.
Duermen, duermen
mis niños del alma.

PD: Para las dos fuerzas de mi vida. Agustín y David.

I VAS NÉIXER

Consol Méndez

Hospital del Mar

No vas demanar mai arribar-hi
però t'hi van empènyer
i vas aposentar-t'hi.
Vas fer el teu niu i vas créixer,
lentament, sense adonar-te'n.
Però va arribar un moment
que no podies quedar-te,
se't va fer petita la casa
et calia ampliar els horitzons,
conèixer les cares de les veus que senties,
les olors, els colors i la llum.
Vas endinsar-te en un túnel fosc
I et vas obrir camí a zigzagades,
empenyent fortament,
fins arribar a veure al fons la llum.
Vas trobar-te de cop en un buit immens
ple de sons desconeguts, de xiscles i rialles,
desprotegit, ample, fred, sol... entre molta gent.
Se't van omplir els pulmons d'aire
i vas cridar molt fort en rebel·lar-te.
Trobares a faltar l'escalfor confortable,
el so de l'aigua bellugant-se
i aquell batec suau i continu
que t'acompanyava cada dia.
I cridares molt fort... fins que van abraçar-te.

PASSA EL TEMPS

Josefina Pi-Sunyer Peyrí

Hospital del Mar

*"Passa el temps
i el treball queda"*
repetien
sens parar
a l'escola,
cada dia,
per fer-nos
espavilar.

Passa el temps,
i molt de pressa,
ja ho sabem bé
tots plegats:
però la feina,
com s'avança
mica en mica
i sens parar!

Però sovint
sents que es comenta
que *"no cal
treballar tant!*
*Ja se sap,
no t'ho agraeixen!*
*Per què ens hem
d'anar estressant...?"*

Treballem,
perquè ens fa falta.
Això no es pot
discutir:
però hi posem
molts grans de sorra
per poder-nos-en
sortir.

Així que
podem sentir-nos
satisfets
del que anem fent.
Hi deixem
un tros de vida
tot i que
no ho sap la gent.

INSTANTS DE VIDA...
INSTANTS DE POESIA

Joan Riera

UDIMAS

En la llar, una flor i un somriure.
Una tonada mentre la mare bressola llur fill.
Un xiprer saludant-vos, una fulla brandant l'espai.
El crepitar d'una llar de foc.
Un ball harmoniós agafats del braç, o un d'impetuós a ritme de vals.
L'alè de vida perfilant el destí incert.
El somriure del vostre fill/a.
Una finestra mirant al mar.
Els passeigs solitaris o, tal vegada, veure passar la vida sota un arbre centenari, sense pressa, pausadament...
La veu serena de l'amic/ga.
El consell del "viatger".
El bes de l'estimat/da.
La pluja i el seu germà el sol.
La mare Lluna i els estels que ens envolten.
El sentiment d'una música o un record.
El misteri de la Mort.
La imaginació i el pensament sempre lliures.
L'abraçada, un gest, una mirada, ...
El saber sense barreres ni prejudicis.
El silenci d'un mot.
Ecoltar allò que ens diu el vent.
Una il·lusió feta realitat.
La cadència de les ones besant la sorra.

Aprendre dels errors i saber-nos ignorants.

La lectura d'un llibre.

El primer mot del vostre fill/a, els primers passos incerts...

Atansar la mà als més afeblits.

Mantenir l'esperit alegre.

La poesia de cada instant...

La poesia de la vida.

COLLITA PER AL VINT-I-TRES D'ABRIL

Andreu Segura

CAP Barceloneta

Si pogués triar
entre moltes
les cinc roses
principals,
agafaria primer
la dels vents,
per navegar
tots els cels i,
després,
la de foc
enyorant els
temps quan
la ciutat era
passió. Com
a contrapunt
li manllevaria
a en Verdaguer
del Virolai
la rosa d'abril,
morena de la serra,
perquè hi fes joc
amb el vermell
talment
com la senyera
de la FAI.
Més tard
evocaria la

història del
príncep marrec
i la rosa del
desert,
aquella que
el nen volia
domesticar.
Finalment,
en un murmuri
a cau d'orella
diria els mots
d'en Salvat Papasseit,
als llavis una
ponzella
de tija esvelta,
la carn oberta
dels pètals de la rosa.

II

23 d'abril de 2003

Enguany, dels rosers les espines
esdevenen punxes per armar sagetes.

Sant Jordi alça els ulls al cel i prega.

Després, branda la llança per al combat.
El sol es lleva darrera els turons
mentre als aiguamolls la boira
s'aixeca lentament i els ocells s'enlairen.

De lluny arriba la remor de l'enemic,
una cançó de foc entre els ullals de la bèstia.
Les escates reflecteixen raigs que fereixen
l'esguard. Cremen rostolls per espantar la por.

El cel és un mirall i al rostre del drac
apareixen els ulls del guerrer sant.
L'Omar Jayyam, el savi persa, s'ho mira
de lluny. Voldria fugir però sap que no pot.

Amb les ombres del capvespre s'ha esmunyit
l'esperança d'avui. Potser demà el sol es tornarà
a llevar darrera els turons mentre als aiguamolls
la boira s'aixequi lentament i els ocells s'enlairin.

III

Un sant i un drac de la mateixa pasta

Si el drac i Sant Jordi
fossin, més enllà dels

nostres somnis i pors,
criatures susceptibles
d'anàlisi genètica
descobriríem un grapat
de gens comuns i, encara
més, les mateixes peces
moleculares (les bases
púriques i pirimidíniques)
perquè estarien fets amb
les úniques lletres amb
les que s'escriu la vida.

I, si ho voleu, encara més,
compartirien les partícules
idèntiques i minúscules
del cosmos sencer, la matèria
dels éssers de qualsevol mena
que hem arribat a conèixer.

Però com que són només
reflex dels nostres anhels
i neguits, ens parlen de
nosaltres, de l'origen
i del futur, de l'instint per
continuar endavant,
o endarrera -que el que

importa és continuar-
de satisfer les necessitats
reals i les imaginades,
-que són més i potser
més importants-
de l'odi i de l'amor.

Una forma de preguntar-nos
els per què, els què i els com
de la vida i de la mort.
Ni que sigui a la nostra manera,
assenyalant què està bé i què
malament. El bo i el dolent:
un procediment per a conviure.

FLOR DE OTOÑO

Pepi Tudela

Centre Geriàtric (iaGs)

Puedo escribir los versos más bonitos
esta noche.

Pensar que es la historia de muchas
noches.

De nombre Flor.

Nacida en otoño.

Con la sonrisa en los labios
y humilde corazón.

Es para sus amigos
todo amor.

Manos habilidosas,
prendas preciosas,
polifacética y extrovertida,
positiva y divertida,
paciente y oradora,
te sabe escuchar
y un buen consejo
sabe dar.

Entre la noche y el día
su vida camina.

Jubilosa en su jubilación,
nos deja.

Todos tus compañeros
te queremos.

De nombre flor.

Nacida en otoño.

Puedo escribir los versos más bonitos
esta noche.

Pensar que es la historia de muchas
noches.

UN DRAC PEL CAMÍ

Pepi Tudela

Centre Geriàtric (iaGs)

Un rodamón caminava
per la vida.
Sense adonar-se que al
seu costat portava un drac.
Li prenia els seus sentiments,
la seva voluntat,
la seva força.
No el deixava veure
el bé i el mal.
L'amor de la família,
l'amor de la llar.
El seu camí era difícil
i amb espines.
Un dia es va trobar amb
un bon home intel·ligent
i de gran humanitat.
Li va obrir els ulls;
Dient-li que a aquesta vida
hi ha molts colors i coses bones.
L'amor, la força de voluntat
i confiança.
El rodamón l'escoltava i va
comprendre moltes coses.
Poc a poc, anava lluitant
amb més confiança.
Va veure que estimar-se
a si mateix era estimar la vida,
la família i la llar.
El drac va desaparèixer.
Dons era una addicció.

